

MTI: 5-6

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1970. november 24.

bb. 1. felmérés a filmesztétika tanításáról - nyolcvanezer gyermek ismerkedik a hetedik művészet szépségeivel

1/nn/rj cz

1970. november 24.

Nemcsakára széleskörű vizsgálódásba kezd a művelődésügyi minisztérium a filmesztétika oktatásának módszereiről, hatékonyságáról. a felmérés célja, hogy megállapítsa mit ért el a magyar oktatás a filmművészet megszerettetésében és hogy melyek azok a módszerek, amelyekkel tovább lehet és kell haladni a néhány esztendeje megkezdett úton.

a filmesztétika oktatás, amely jelenleg körülbelül 80 ezer középiskolást érint fordulóponthoz ért. az eddig bevált módszerek már jórészt elavultak, s így okvetlen szüksége mutatkozott egy árnyalt, körültekintőbb tájékozódásnak.

mint a művelődésügyi minisztérium illetékeseitől az mti munkatársa megtudta, a filmesztétika oktatásának gondolata a tantervi reform megszavazása idején merült fel. ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy a filmművészet oktatása előtt nem térhet ki az iskola. a viták kiindulópontja az volt: lehet-e a filmet a maga művészet voltában megismertetni és megszerettetni a gyerekekkel, éppen az irodalom tanításban? a tantervi reform ugyanis azzal, hogy iskolai tananyag lett a filmesztétika, lényegében - jelentős lépést tettünk az irodalomcentrikusságtól a poliesztétika felé.

/folyt.köv./

MF

bb. 1. / felmérés a filmesztétika... 1. folyt./rj

az 1963-64-s tanévben, amikor már hivatalosan is megkezdődött egyes filmesztétikai alapismeretek elsajátítása, magyarországon annyira egyedül volt Európában ilyen irányú törekvéssel, hogy egyszerűen nem volt összehasonlítási alapja. Jelenleg a középiskola 4 osztályában csupán keretjelleggel szerepel a film művészet-elméleti kérdéseinek tisztázása. Nagy segítségére volt a meginduló filmesztétika-oktatásnak az időközben kiadott tankönyv s az, hogy az akkori filmfőigazgatóság több százezer forintos ráfordítással snittekét készítetett az egyes órákra szemléltető anyagként, az országos pedagógiai intézetekben pedig tanfolyam indult a filmmel foglalkozó pedagógusok részére.

a filmesztétika tehát meghonosodott, elsősorban Budapest néhány kerületében, továbbá a szegedi, debreceni, szentesi és zalaegerszegi középiskolákban is.

az utóbbi években egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy okvetlenül szükség van a filmesztétikai ismeretanyag bővítésére, csak hogy az több objektív feltételhez kapcsolódik. egyelőre nem minden iskola számára sikerül megfelelő vetítógépet biztosítani, a szemléltető filmanyag száma nem bővíthető, s ugyanakkor maga a szaktudomány, a filmtudomány is erősen megkérdőjelezte azt a technizáló jellegű filmesztétika-oktatást, mint azt a tavalyi országos filmesztétikai tanácskozás megállapította a korábbi módszerek kitűnően beváltak a film technikai alapismeretei formanyelvének megismertetésében, de az esztétikai részlet-szépségek feltárásában korántsem bizonyultak kellően hatásosnak. nagy változást vont maga után 1968-69-ben az iskolatelevízió filmesztétikai adásainak rendszeressé válása egyrészt, mert a televíziós készülékellátás országszerte jobb, mint a vetítógép gazdálkodás, másrészt: nem igényel olyan felkészültséget, mint a vetítógépek kezelése, ugyanakkor a tv-órás anyagban tud válogatni. ma már a középiskolák harmadik osztálya számára is sugároz műsort a tv, s a következő tanévben sor kerül az utolsó, a negyedik osztály bekapcsolására is, a filmesztétika oktatásában.

a filmesztétika iskolai tanításának jelenlegi kezdeményezéseit folytatni kell, - hangsúlyozták az illetékesek - de az újragondolás igényét sem szabad elhallgattatni. ehhez sokatígérő lehetőség a művelődésügyi minisztérium közeljövőben lezajló széleskörű vizsgálódása. /mti/

- 2 -

bb. 2. még mindig nagy a munkaerő mozgás az élelmiszeriparban

1/jf/rj ká hgy

1970. november 24.

a mém és az édosz együttes felmérése arról tanuskodik, hogy még mindig nagy a munkaerővándorlás az élelmiszeriparban, és az elmúlt három évben nem sokat javult a helyzet. 1967-ben 96 000 dolgozó változtatott állást az üzemekben, 1968-ban már 100.000 és tavaly is csaknem 100.000 ember cserélődött ki a vállalatoknál. nehezíti a helyzetet, hogy a fluktuáció nemcsak az idényjellegű iparágaknál magas, hanem olyan viszonylag egyenletesen termelő ágazatoknál is, mint például a likőr- és a sütőipar,.

az mezmp kb. 1969 novemberi határozata óta - amely külön is felhívta a figyelmet a munkaerőmozgás csökkentésére - már némi javulást tapasztalható. a vállalatoknál egész szor intézkedést tettek a nehéz fizikai munkák gépesítésére, a tőzsgárda - csapatok anyagi megbecülése, és a fiatal dolgozók lakáshelyzetének megjavítására. így - ha nem is a kívánt mértékben -, de valamelyest csökkent a munkaerőmozgás.

a felmérés nyomán az élelmiszeripari üzemekben ismét felülvizsgálják, hogy mit tehetnek az évenként 100 000 embert érintő munkaerőmozgás megelőzésére. /mti/

...

bb. 3. „emberevők”, a thália színpadán

nn/rj cz

1970. november 14.

Szombaton este mutatja be a thália színház stúdiója fekete sándor „őserdei” szimpozíció című színművét. a darab a szerző szerint valahol polinéziában, vagy a világ bármely táján játszódhat, s a kora is éppúgy lehet a xvii. század mint a többi. így az sem meglepő, hogy fekete sándor komédiájának hősei: kannibálok, akik az új erkölcsöket hirdető fogoly hajótörött hatására leszoknak az emberevésről, s ezzel a hagyományos törzsi rend felforgatóivá válnak,.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3. / „emberevők,, 1. folyt./rj

a kétrészes színpadi játékot gosztonyi jános rendezi. a díszleteket rajkai györgy, a kosztümöket pedig hruby mária tervezi. a főbb szerepeket inke lászló, kozák andrás, vallai páter és kautzky józsef játssza.

- az „őserdei szimpozion,, színpadi környezete egy vendéglő - mondta gosztonyi jános az mti tudósítójának. ezzel szeretnénk hangsúlyozni, azt, amit a szerző így fogalmaz meg: „komédia paródiaival dúsítva,,. a legnehezebb feladat éppen ennek a heterogén műfajnak a színpadra vitele volt számunkra. maga a darab a szerző ismert művének, a „folyosi szinposzionnak,, egyik epizódjából született. fekete sándor első színpadi jelentkezéséhez annál is inkább minden támogatást megadott színházunk, mert a színészek számára is nagyszerű játéklehetőségeket rejt. ugyanakkor állíthatom a közönség sem csalódik. a komédia kellemes, okos, jó szórakozás./mti/

.bb. 5. jubileumi hangverseny

rj cz

1970. november 24.

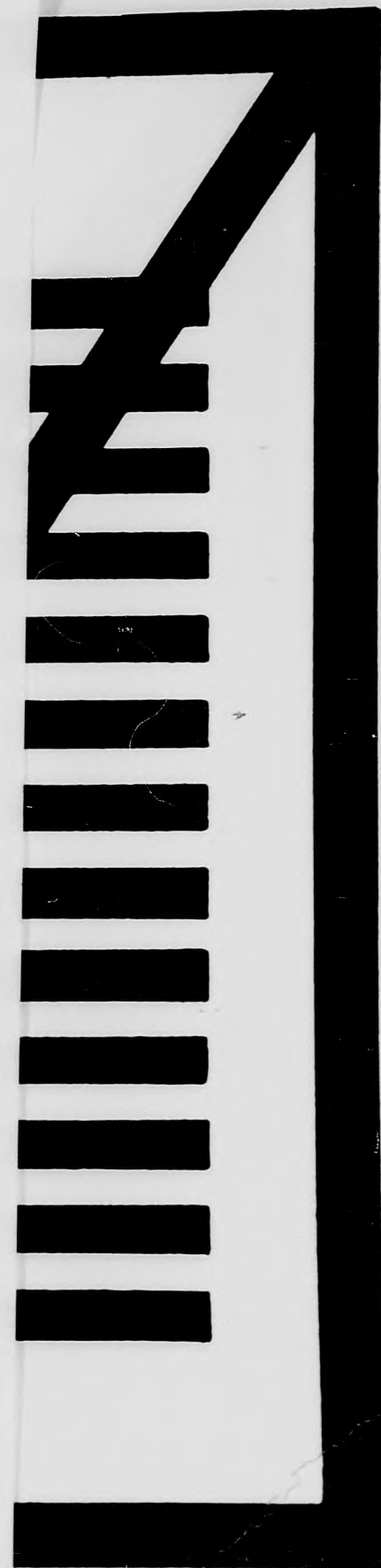
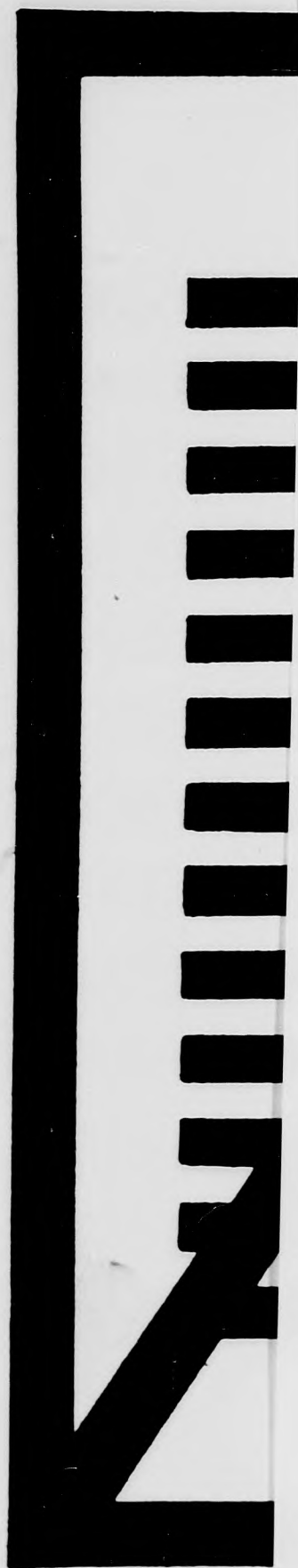
70 éves a csilli férfikar. a nagymultú kórus emlékeiből, dokumentumaiból november 28-án, 16 órakor kiállítást rendez a csilli. a férfikar ezen a napon 17 órakor ünnepi hangversennyel köszönti a 7 évtizedes jubileumot. az ünnepségen közreműködik a vasas központi művészegyüttes, és horváth ferenc előadóművész. /mti/

M'

- 4 -

F

HWDNY: 5-6 lap

F
MUNKY: 5-6 lap

bp.10. új téma a téli tanfolyamokon: a mezőgazdasági gépek védelme

vid/ká/ny -cz

1970. november 24.

új témakörrel gazdagodtak veszprém megyében a téli tanfolyamok. a nehézipari kutató intézet szakemberei oktatják a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok dolgozóit arra, hogyan kell megvédeni gépeiket a korróziótól. az elméleti órákat, gyakorlati bemutatók követik. a veszprémi szakemberek kezdeményezése rendkívül jelentős, hiszen felmérések szerint hazánkban évente 5-6 milliárd forint kárt okoz a fémszerkezetek rozsdásodása. a korrózió a kohó- és gépipar után a mezőgazdaságban károsít a legnagyobb mértékben. /mti/

bb 11. félmillió társadalmi munkóra dunaujváros szállítására

vid/ká/ny -cz

1970. november 24.

dunaujvárosban az idén 547.000 társadalmi munkórát, a tervezettnél 102.000-el többet fordítottak a város lakói a városépítésre. különösen a kertvárosban, a ságvári 2. városrészben és a szalki szigeti városi strand területén dolgoztak szorgalmasan. a társadalmi munkából a dunai vasmű dolgozói 198.000 órával részesedtek, míg a városi népfront körzetek 110.000 óra munkával szolgáltatták a várost. az 1970. évi dunaujvárosi társadalmi munka értéke 3.3 millió forint volt. a társadalmi munkában élenjáró üzemek vezetőit a dunaujvárosért jelvény aranyfokozatával tüntették ki. /mti/

bb 12. zöldség és gyümölcs felhozatal

fk-ju hgy

1970. november 24.

kedden reggel 65 vagon áru érkezett a budapesti nagyvásártelre. burgonya 22 vagon, 3.50 forint, fejes káposzta 3 vagon, 2.80 forint, kelkáposzta 9 vagon, 3.60 forint, petrezselyem gyökér 4 vagon, 5.40 forint, alma 13 vagon, 5.60 forint, körte 6 vagon, 9.60 forint. /mti/

9.25/ju 4c 100

-7-

bb 13. gabonasiló és takarmánygyár épül zalaegerszegen

vid/ká-ju hgy

1970. november 24.

a zala megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat új, központi telephelyet létesít zalaegerszegen. az építés előkészítését - a földmunkákat - kedden kezdték meg. a telepen egy 1.000 vagonos gabonasilót és egy napi 12 vagon takarmánytápot előállító keverő üzemet emelnek. a telep építése mintegy 50.000.000 forintba kerül. a későbbiekben a gabonasiló mellett korszerű malmot és kenyérgyárat építenek. /mti/

bb 14. 170.000 vagon keverék takarmány- folytatta tanácsko-
zását a gabonaipari konferencia

t jf/pá/ká/ny hgy

1970. november 24.

kedden a technika házában folytatta tanácskozását a gabonaipari konferencia. a szakemberek ezuttal a gabonaipar által forgalomba hozott takarmányok felhasználásának lehetőségeit vitatták meg.

a gabona tröszt az országos takarmányipari bizottság határozatára 2 évvel ezelőtt kapcsolódott be a takarmánykereskedelemben. termékei azóta rendszeresen megjelennek a piacokon és kedvező hatást gyakoroltak a takarmánypiacra: általában csökkentek az árak és egyenletesebb lett az ellátás.

a gabonaipar vállalati az idén 230 ezer vagon takarmányt értékesítenek, ebből 170 ezer vagon az úgynevezett keverék takarmány. a negyedik ötéves tervben tovább növelik a korszerű keverékek arányát, az ilyen takarmányozással ugyanis lehetővé válik, hogy az állatok számára szükséges szénhidrátot, fehérjét, a rostot, ásványi sókat és más adalék anyagokat egyszerre juttassák a szarvasmarhák, sertések, stb. szervezetébe. a takarmányokat a háztáji gazdaságok számára is elérhetővé teszik.

a szakemberek megvitatták azt is, hogy milyen önműködő takarmányadagoló berendezésekre, etetőkre van szüksége az állattenyésztésnek. /mti/

11.00/ny H 1350

-8-

bb 15. terítési bemutató

t kf/fk-ju ká hgy

1970. november 24.

az amfora-üvért vállalat kedden vendéglátóipari terítési bemutatót nyitott budapestben, az izabella utcai pinceklubjában. a vállalat az ország szállodai, vendéglátóipari, közétkeztetési hálózatának vezetőit idsmerteti meg teljes áruválasztékával, jövő évi újdonságaival. vajdai arturné kereskedelmi igazgató egyebek között bejelentette, hogy a vállalat a jövő évtől a kivánságoknak megfelelően különleges csiszolású üvegáruk, emblémázott edények, egyedi megrendelések teljesítését, szállítását is vállalja.

a kiállításon bemutatták terítési javaslataikat, egyebek között az alkalmi, a diplomata, a magyaros csárda, a halas és a vadász asztalt. kiállították a jövő évi vadászati világkiállításra készített üveg- és porcelántárgyak mintáit is, amelyek sorozatgyártását a vendéglátóipari szakemberek véleményét figyelembe véve kezdik meg. /mti/

--

bb 16. ifjúsági és uttörőház épül kaposvárott

vid/kz-ju hgy

1970. november 24.

somogy ifjúsága eredményesen vett részt a III. ötéves terv végrehajtásában - állapította meg a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden kaposvárott tartott ülésén. a megye fejlesztésére jóváhagyott IV. ötéves terv a korábbiaknál is nagyobb perspektívát ad a megye ifjúsága számára, ezért szükséges, hogy az eddiginél magasabb szinten szervezzék, mozgósítsák a megye fiataljait a program sikeres megvalósítására.

/ folyt. köv./

11.47/ju H 1350

-9-

bb 16. / ifjúsági és ... 1. folyt./-ju

a végrehajtó bizottság egyetértett a kisz megyei bizottsága ezzel összefüggésben előterjesztett javaslatával. ezserint erősítik a fiatalokkal szemben támasztott nevelési és termelési követelmények összhangját, a kisz-en kívüli fiatalokat is bevonják a termelési mozgalmakba. magasabb szinten oldják meg a már dolgozó fiatalok szakmai képzését és továbbképzését. elősegítik a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsának megalakulását, azt hogy e tanácsok eredményesen járulhassanak hozzá a fejlettebb technológia alkalmazásához, a munkafolyamatok gépesítéséhez. fokozzák az agitációkat a mezőgazdasági munka társadalmi rangjának növelése érdekében és a lehetőségekhez mérten segítik a háztáji gazdaságok termelésének fejlődését, résztvesznek a ,, tegyük többet somogyért,, mozgalomban.

a iv. ötéves tervben kaposvárótt ifjúsági és uttörőház épül. megkezdődik a fonyódliget-ordacsehi kisz és uttörő vezetőképző tábor kialakítása, s ezzel megoldódik a fiatalok üdültetése is. /mti/

..

bb 17/ pozsonyi jános festőművész kiállítása szombathelyen

vid/kz-ju hgy

1970. november 24.

nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyílt meg kedden szombathelyen a savaria muzeumban pozsonyi jános szombathelyi festőművész kiállítása. a művész a vas megyei fiatal képzőművészek csoportjának alapító és vezetőségi tagja, hat éve óta rendszeresen részt vesz a megyei kiállításokon, az elmúlt évben pedig az országos pedagógusképző művészeti kiállításon szerepeltek grafikai. műveivel már több pályadíjat nyert.

a kedden megnyílt kiállításon fáty józsef, a városi pártbizottság titkára méltatta pozsonyi jános műveit, akinek ez az első önálló kiállítása. a tárlaton a művész 35 alkotása szerepel. /mti/

..

12.00/ju Hk BE

-10-

bb 18. 14.300 hektár új erdőt telepítenek a duna-tisza között
vid-ju kz hgy

1970. november 24.

az ország további erdősítési programjának jelentős része - 25,7 százaléka - a duna-tisza között valósul meg. a sík vidék évek óta tartó fásítása - harmincezer, holdon diszlik már fiatal erdő - megváltoztatta a táj arculatát, kedvezően befolyásolja éghajlatát. a tervek szerint a következő években újabb 14.300 hektáron telepítenek erdőt, alakítanak ki nyárfaültetvényeket. a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan homokterületeket ,, papirfa,, természetességgel hasznosítják. a telepítési program - 1975-ig - több mint 410 millió forintberuházást igényel a nagy határu megyében. a végrehajtását megkezdték. az utóbbi napok csapadékos időjárása megfelelő feltételeket teremtett a fásításhoz, az erdőpótláshoz. a kiskunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén 24 ültetőgép telepíti állandó helyére a tű- és lomblevelűeket. az őszön, illetve a jövő év tavaszán mintegy 30 millió fával bővítik az alföldi erdőket. /mti/

..

bb. 19. a milánói anic- cég árubemutatója a duna-interkontinental szállóban

ol/pf-ju ká hgy

1970. november 24.

a magyar külkereskedelem immár 5-6 éve tart üzleti kapcsolatokat a milánói anic-céggel. a 60.000 dolgozót foglalkoztató vállalatnak milánón kívül több olasz városban is vannak gyárai. termékeiből eddig jobbra műanyagalapú félkész termékeket, illetve alapanyagokat szállított hazánkba. a cég most első ízben készáru bemutatót is rendezett budapesten, amelyet kedden nyitottak meg a duna-interkontinental szálló ,, budavár,,-termében. a kiállított színes, variálható kisbutorok, valamint táskák és bőröndök mindegyike műanyagból készült. a fürdőszobai-, konyhai berendezések, gyermekszobába való kisbutorok nagy előnye, hogy szétszedhetők, könnyen szállíthatók és házilag összeállíthatók. az anic részt kíván venni a jövő évi bnv-n is. /mti/

..

140

-11-

bb 20. időjárásjelentés

-ju hgy

1970. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti november 24-án 12 órakor:
néhány helyen köd

európa nyugati partjainál enyhe levegő halad észak felé, így itt erős déli, délnyugati szél fúj, többfelé esik az eső. a maximum hőmérséklet ennek hatására 4-6 fokkal meghaladja az utóbbi évek átlagát, a szovjetunió európai területén a fehér-tenger térségének kivételével, az átlagosan 2-3 fokkal hidegebb az idő, moszkvától északkeletre többfelé havazik, máshol erősen felhős, párás, ködös az időjárás. a közép-európa felett már átáramlott hideg levegő elérte görögországot és a földközi-tenger keleti medencéjét és ott a felmelegedést csökkentette, a kárpát-medence időjárásában a következő 36 órában lényeges változás nem várható.

hazánkban hétfőn általában erősen felhős idő volt, a dunántúlon szórványosan, a duna vonalától keletre többfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége a 6 mm-t sehol sem haladta meg, a legmagasabb nappali hőmérséklet 7-13 fok között volt, ma hajnalban a nyugati megyék egy-két helyének kivételével sehol sem volt fagy, 0,7 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a nyugati határmegyékben felhőtlen, máshol változóan felhős volt az ég. egy-két helyen kisebb eső esett. a hőmérséklet 11 órakor 5-8 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7,5 fok volt, a sokévi átlagnál 4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, kedden szórványosan kisebb esővel, szerdán már eső nélkül. a reggeli órákban párásság, néhány helyen köd. kedden helyenként még élénk, szerdán mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1-plusz 4. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 10 fok körül.

a duna vizállása budapestnél 333 cm. /mti/

-12-

bb 21. példás büntetést kapott a társadalmi tulajdont fosztogató bűnszövetkezet

vid-ju kz hgy

1970. november 24.

a miskolci járásbíró előtt felelt tettéért borbély sándor ongai lakos társaival.

a 27 éves borbély sándor a felsőzsolcai mezőgazdasági gépjavitó vállalat alkalmazásában állt mint üzemanyag raktáros. beosztásával visszaélve, 1968 őszétől 1969 novemberéig, rendszeresen megdézsmálta a gondjaira bízott üzemanyagot. részben természetben, részben pedig üzemanyag jegyekben jelentős mennyiséget szolgáltatott ki „feketén”, ismerőseinek, közté vádlottársainak is. a pénzért, illetve ellenszolgáltatás nélkül kiadott üzemanyag értéke száznegyvenezer forint volt.

a miskolci járásbíró a társadalmi tulajdont folytatólagosan és bűnszövettségben károsító sikkasztás miatt borbély sándort négy évi szabadságvesztésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától négy évre eltiltotta. vádlottársait: török béla miskolci lakos, műszaki fejlesztési osztályvezetőt és a bűnszövetkezet többi tagjait, kisréti józsefné budapesti lakos, benzinkutkezelőt, novotni ferenc miskolci lakos, áfor gépkocsivezetőt egyenként egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte, a közügyektől pedig valamennyüket két évre eltiltotta. a bíróság kötelezte az elítélteket, hogy bűnösségük arányában a társadalmi tulajdonban okozott kárt térítsék meg.

a vádlottak enyhítésért fellebbeztek. /mti/

bb 22. bács-kiskun megyébe érkezett a lenini páncélautó

vid/kz/ny hgy

1970. november 24.

országjárása során kedden utolsó vidéki állomására bács-kiskun megyébe érkezett lenin páncélautójának mása. a hiteles dokumentumok alapján készült autót kecskeméten a lenin téren, a nagy proletárvezér szobránál fogadták ünnepélyesen a megyeszékhely utőrőcsapatai, kiszervezetek, s velük együtt a megyei, városi pártbizottság, a tanács, a társadalmi és a tömegszervezetek képviselői, s az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet alakulatok ifjúsági szervezeteinek küldöttei. a páncélautó tíz napig járja az alföldi megyét. áthalad minden járáson, nyolc városban és községben áll meg. december 3-án ünnepélyesen bucsúztatják lajosmizsén, ahonnan visszaindul a fővárosba. /mti/

-13-

bb 23. jancsó adrienne,

pf-ju hgy

1970. november 24.

földédesanyám című népballada estjét, a nagy sikerre való tekintettel, az irodalmi színpad folyamatosan műsoron tartja. Legközelebbi előadások november 29-án, 30-án, december 14-én, 25-én, és 27-én. /mti/

--

bb 24. mezőgazdasági adórendeletek

1 jf/ká-ju hgy

1970. november 24.

a magyar közlöny keddi számában megjelent a pénzügyminiszter rendelete a mezőgazdasági tsz-ek jövedelem adójáról és jövedelem-növekmény adójáról. a rendelet kimondja, hogy a tsz-ek jövedelem adót fizetni kötelesek, a tagok, a közös munkában résztvevő családtagok továbbá az állandó és időszakos dolgozók részére kifizetett bérek után. a nyugdíjasok és a járadékosok jövedelmét a rendelet szerint - nem kell figyelembe venni. az egy munkanapra eső átlagjövedelem alapján az adókulcsok mértéke változó. a rendelet külön adókulcsot tartalmaz a tagok és külön az alkalmazottak járandósága után. a rendelet kimondja: amennyiben a tsz jövedelme, illetve az egy tagra eső jövedelem az előző évhez képest megnőtt, akkor a tsz jövedelemnövekmény adót köteles fizetni.

a pénzügyminiszter egy másik rendelete a mezőgazdasági nagyüzemek termelési adóját szabályozza. a rendelet szerint a mezőgazdasági nagyüzem termelési adót köteles fizetni az ipari termék-előállító, az építőipari, a szolgáltató és a kereskedelmi tevékenységből származó árbevétele után. a termelési adó a jövedelem szabályozási rendszer továbbfejlesztésének szerves része és lényeges feladata: az állami vállalatok és a kisipari szervezetek, illetve a mezőgazdasági nagyüzemek jövedelemszabályozó rendszerében mutatkozó különbségek kiegyenlítése. 1971. január 1-től a mezőgazdasági nagyüzemek is az állami vállalatokkal azonos forgalmi adót fizetik, illetve azonos árkiegészítésben részesülnek. /mti/

--

14.10/ju K 1445

-14-

bb 25. a budapesti közlekedési vállalat

pá-ju hgy

1970. november 24.

értesíti az utazóközönséget, hogy az újpest-megyer és csillaghegy között közlekedő hajójáratot november 30-ával megszünteti. /mti/

--

bb 26. több mint 17.000 tonna árut továbbítottak a győr-sopron megyei munkások

vid-kz/mné-ju hgy

1970. november 24.

a munkásország alakulatai, mint ismeretes, országszerte felajánlották segítségüket az őszi szállítási feladatok megoldásához. e felajánlás keretében a győr-sopron megyei munkások együttesen több mint 17.000 tonna árut továbbítottak, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy összesen csaknem 150 árutonna kilométert teljesítettek. segítségükért kedden győrről ünnepélyes keretek között mondott köszönetet müller sándor, a 19. számú autóközlekedési vállalat igazgatója. az ünnepségen résztvett zselei miklós, a munkásország megyei parancsnoka is. /mti/

--

bb 27. tudományos események

pv-ju hgy

1970. november 24.

kedden tétényi páll akadémikusnak, a megye tudományos akadémia főtitkárhelyettesének vezetésével küldöttség utazott dubnába az egyesített atomkutató intézet kormány megbízottainak tanácsülésére.

x x x

a kgst atomenergia állandó bizottságának felkérésére az mta izotóp intézetében kedden kéthetes nemzetközi dozimetriai tanfolyam kezdődött a gyógyászati eszközök sugársterilizése ipari bevezetésének elősegítésére. /mti/

--

14.40/ju

-15-

K 1520

bb 28. horváth józsef

pf-ju hgy

1970. november 24.

törökbálinti lakos, a párt - és munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, elhunyt. temetése november 27-én 13 órakor lesz a törökbálinti temetőben.

/mti/

mszmp budai járási bizottsága.

--

bb 29. péter jános külügyminiszter

fk-ju hgy

1970. november 24.

táviratban üdvözölte londongijn rincsin-t, a mongól népköztársaság külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

--

bb 30. losonczy pál, az elnöki tanács elnöke

fk-ju hgy

1970. november 24.

sekou touré elnökhöz intézett táviratában a magyar nép szolidaritásáról biztosította a guineai köztársaságot és elítélte az országot ért imperialista agressziót. /mti/

--

AC 1530

-16-

bb 31. magyar vezetők távirata ludvik svobodához

-ju hgy

1970. november 24.

ludvik svoboda hadseregtábornok elvtársnak, a csehszlovák szocialista köztársaság elnökének

p r á g a

tisztelt elnök elvtárs!

fogadja 75. születésnapja alkalmából forró elvtársi üdvözetünket és szívből jövő jókívánságainkat.

az ön élete szorosan összefonódott a csehszlovák nép nemzeti függetlenségéért és a szocialista társadalom megvalósításáért folytatott harcával. az ön személyében ugyanakkor a magyar nép őszinte barátját tisztelti, aki a magyar-csehszlovák barátság és együttműködés híve és odaadóan tevékenykedik annak elmélyítésén.

tisztelt elnök elvtárs, engedje meg, hogy születésnapja alkalmából erőt, egészséget, személyes boldogságot és további sok sikert kívánjunk felelősségteljes munkájához.

kádár jános

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

losonczy pál,

a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

fock jenő,

a magyar forradalmi munkás-paraszt-
kormány elnöke.

/mti/

AC 1530

--

-17-

bb. 32. a magyar vöröskereszt segítsége kelet-pakisztánnak

rj hgy

1970. november 24.

a kelet-pakisztáni szökőár áldozatainak megsegítésére kibontakozó nemzetközi segélyakcióhoz, a magyar vöröskereszt is csatlakozott. már táviratban kifejezte a pakisztáni vöröskeresztnél együttműködését és rövidesen utnak indítja gyógyszerből, vitaminokból, tejporból, és takarókból álló küldeményét. /mti/

--

bb. 33. rablásért hét év

vid/kz/rj hgy

1970. november 24.

alig két hónappal lopásért kiszabott másfél évi börtönbüntetésének letöltése után, baranyi józsef, 23 éves kisterenyei lakos, augusztus 28-án, alkalmi munkahelyéről hazafelé - fizetéssel a zsebében -, kocsmáról kocsmára járt. a kisterenyei vasutállomás restijében csaknem verekedésbe keveredett, amitől molnár lászló, kisterenyei lakos mentette meg. a furcsa körülmények között lezajlott ismerkedés után molnár lászló italra invitálta baranyi józsefet, sőt, mivel éppen lakodalomba készült, oda is meghívta. baranyi látszólag elfogadta a meghívást, de utközben megtámadta a férfit, dulakodás közben annak zsebéből kirántotta a pénzt, s elmenekült. a pénzt még aznap este elitta. letartóztatása után megpróbálta egy haragosát is belekeverni az ügybe.

a salgótarjáni járásbíróóság baranyi józsefet visszaesőként elkövetett rablás és hamis vád büntetéseért halmazati büntetésnek hét év szabadságvesztésre ítélte, s öt évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett. /mti/

--

15.40 rj *ke 175*

- 18 -

bb. 34. ,,bánatában ,, lopott

vid/kz/rj hgy

1970. november 24.

fiatal kora ellenére már ötször volt büntetve lopásért rácz emma, 23 éves lucfalvai lakos, a nógrád megyei áruházak, üzletek fosztogatója. legutóbbi, egy év és két hónap büntetésének letöltését még el sem kezdte, amikor október 2-án, - amint az a salgótarjáni járásbíróóság november 24-én megtartott tárgyaláson védekezésében előadta - élettársa megcsalta, és e feletti bánatában a nógrád megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat nagybáttonyi egyes ruházati boltjából ellopott egy csaknem ezer forint értékű női orkán leberdzseket. a bíróság nem fogadta el a különös védekezést. rácz emmát vétkesnek találta a társadalmi tulajdon sérelmére visszaesőként elkövetett lopás büntetésében, és ezért két év szabadságvesztésre ítélte, és három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ítélet jogerős. /mti/

--

bb. 35. rendőrségi hírek

rj hgy

1970. november 24.

budapesten az v. kerület október 6. utcai építkezésen egy bonítás alatt álló pince boltozat ráomlott az alatta tartózkodó mátrai gyula 31 éves, a pest megyei 4-es számú szövetkezeti közös vállalkozás lakosára, aki a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult.

x x x

viii.kerületben a kőbányai u. 25. szám előtt nagy minály 36 éves segédmunkás, budapesti lakos ittás állapotban a zárt pályás villamos-sinre feküdt és elütötte egy 36-os villamos. a gyalogost súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők.

x x x

/folyt.köv./

15.45 rj *ke 175*

- 19 -

bb. 35. / rendőrségi... 1. folyt./rj

a x. kerületben a kerepesi ut és a hungária körut kereszteződésénél heisler ferenc 16 éves ipari tanuló, budapesti lakos tilos jelzéssel ment át az uttesten és elütötte egy mávaut autóbussz, majd az autóbussz egy másik busznak ütközött. a baleset következtében az ipari tanuló súlyosan megsérült, kórházba szállították.

xxx

x1. kerületben a bartók béla ut 53 előtt herka sándor 76 éves nyugdíjas budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte a 49-es villamos. az idős ember súlyosan megsérült, a mentők kórházba szállították. /mti/

--

bb. 36. ünnepek a kmp megalakulásának 52. évfordulóján

ö/vid/kz/rj hgy

1970. november 24.

a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának 52. évfordulója alkalmából kedden zalaegerszegen és szombathelyen rendeztek ünnepséget. a kisz vas megyei és szombathelyi városi bizottsága által rendezett ünnepségen horváth lajos, a kisz megyei bizottságának első titkára mondott beszédet. a zalaegerszegi városi pártbizottság és a 16-os számú autóközlekedési vállalat pártbizottságának közös ünnepségén nagy sándor, olajipari vegyészmérnök méltatta az évforduló jelentőségét. /mti/

--

bb. 37. statisztikai adatok a kongresszusnak

1/fk/rj ká hgy

1970. november 24.

a központi statisztikai hivatalnak a x. kongresszusra összeállított külön kiadványa szerint a népgazdaság beruházásai 1969-ben 44 százalékkal haladták meg az 1965. évi a beruházások 1966-1969 között évi átlagban 9.5 százalékkal növekedtek, szemben az előző öt esztendő 4.6 százalékos fejlődésével. a leggyorsabban a kereskedelem fejlesztésére fordított összeg gyarapodott, évi 13 százalékkal, míg a mezőgazdaság, az erdő- és vízgazdálkodás, valamint a kommunális ágazatok beruházásai átlagosan 12-12 százalékkal emelkedtek évente.

/folyt.köv./ He 175

16.40 rj

- 20 -

bb. 37. / statisztikai... 1. folyt./rj

az egyedi nagyberuházások értéke 1968-hoz viszonyítva 1969-ben 1.1 százalékkal emelkedett. a célcsoportos beruházásokra valamivel kisebb összeg jutott az előző évinél, kevesebbet költöttek vasuti járművek beszerzésére, a vasuti hálózat fejlesztésére, viszont nagyobb összeget használtak fel lakásépítkezésre. míg 1968-ban a beruházások 51.2 százalékát fedezték központi alapból, 1969-ben az arány 51.4 százalékra növekedett.

a vizsgált időszakban, 1966-1969 között, a mezőgazdaság 363 900 szarvasmarha, - 524 200 sertés- és 387 400 juh férőhellyel gyarapodott. a magtárhálózat befogadó-képessége 30 000 tonnával bővült s 20 800 új traktort állítottak munkába.

a kereskedelmi hálózat elárúsító területe 108 000 négyzetméterrel nagyobbodott, s 3 100 szállodai szoba épült. az egészségügyi, kulturális és szociális beruházásokból a gyógyintézetek elhelyezési lehetősége 5.436 betegágygal, a bölcsődei hálózat befogadó képessége 4 621-el, az ovodáké és a napközi otthonoké csaknem tizenkétezerrel bővült. négy esztendő alatt 548 központi- és szakorvosi rendelő, 2 499 általános- és középiskolai tanterem épült, s a munkásszállásokon 27 523 fővel többet tudnak elhelyezni. /mti/

--

bb. 38. torlódnak a mahart hajók az al-dunán

i/v/rj cz

1970. november 24.

teljes erővel megkezdték a helyreállítási munkálatokat a román-jugoszláv határon, ahol a duna szombaton átszakította a most épülő „vaskapu”, erőmű terelő gátját, és elárasztotta az európa egyik legnagyobb építkezését. a vaskaputól délre 2.5-2.8 méterrel megemelkedett a duna vízszintje és csak a hajósok gyorsaságának és ügyességének köszönhető, hogy a zsilip felletti folyószakasz rohamos apadása, délre pedig a nagy áradás nem rongálta meg a hajókat.

/folyt.köv./

16.50 rj He 175

- 21 -

bb. 38. / torlódnak 1. folyt./rj

amint az mti munkatársának a mahart-nál elmondták, a hajó-
utat feltehetően egy héttel mulva lehet megnyitni. a mahart-nak
addig négy hajója - a mohács, a komárom és a szekszárd vontat-
tó, valamint a miskolc tolóhajó-vesztegel az építkezéstől észak-
ra, s a napokban odaérkező magyar hajókkal már 23 uszály és körül-
belül 20 ezer tonna hajó tér várakozik majd a forgalom megin-
dulására. az eger és a pécs 10 megrakott uszályal vesztegel-
nek turnu severinben és további 5 hajó tartózkodik az al-dunán
39 uszályal. a torlódás miatt a hajóút megnyitása után is csak
körülbelül az év végére válik rendszeressé és zavartalaná a for-
galom. /mti/

..

bb. 39. comenius ünnepek magyarországon

t/nn/rj cz

1970. november 24.

kedden délután az akadémia nagytermében nagyszabásu
nemzetközi előadás sorozattal nyitották meg a magyarországi
comenius ünnepeket, melyekre a művelődésügyi minisztérium,
a magyar tudományos akadémia, a magyar pedagógiai társaság,
a magyar unesco bizottság, valamint a sárospataki városi ta-
nács és a sárospataki tanító képző intézet rendezésében
kerül sor.

a november 24-27 között a nemzetközi nevelésügyi év kere-
tében megtartott ünnepi megemlékezést, és konferenciát a xvii. szá-
zad jeles cseh pedagógusának és írójának jan amos comenius em-
lékének szentelik, aki 300 évvel ezelőtt hunyt el. comenius
nagy érdeme, hogy a tudományokat mindenki számára hozzáfér-
hetővé kívánta tenni. a nevelésben számításba vette az átöröklés sze-
repét, de az embert nevelés útján megváltoztathatónak tartotta.
iskola rendszerében elsőként vezette be a tanítás mai szervezeti for-
máját, az osztály és tanóra rendszert. a comenius megemlékezése-
ket budapesten és sárospatakon bonyolítják le, ahol comenius
rákóczi györgy meghívására 1650-54 között tanított.

/folyt.köv./

17.20 rj ~~17~~ 17°

- 22 -

bb. 39. / comenius.... 1. folyt./rj

a comenius és magyarország című tudományos ankét fővárosi
ülésszakának elnöke maller sándor, a magyar unesco bizottság fő-
titkára volt. megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, és be-
mutatta a hazánkba látogatott külföldi vendégeket. ezután mátrai
lászló akadémikus, a magyar tudományos akadémia filozófia és tör-
ténettudományok osztályának elnöke emelkedett szólásra. beszédé-
ben hangsúlyozta, hogy comenius az emberiség szellemi történetének
nagyszerű képviselője, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett a kor-
szerű pedagógia alapelveinek kialakításában, majd végül jó munkát
kivánt az ülésszak résztvevőinek és az előadóknak.

jóboru magda az unesco végrehajtó tanácsának tagja, a neve-
léstudományok kandidátusa comenius öröksége címmel számolt be a
xvii. század felvilágosult gondolkodója szellemi örökségéről.
„comenius azok közé a zseniális gondolkodók közé tartozik, akik-
nek nagyságát az elmúlt századok nem halványíthatták el, ellen-
kezőleg csak növelhették... a továbbiakban a referens kiemelte,
hogy a nagy pedagógus számos olyan tételt dolgozott ki, amely
napjainkban is nélkülözhetetlen az oktatói munkában, mint pl. az
állandó nevelés, a modern tudományok követelményeinek figyelembe
vétele, az aktivitás szerepe, valamint a nemzetközi együttműkö-
désre való nevelés.

ezután a magyar és idegen hozzászólók olvasták fel előadá-
saikat comenius magyarországi éveiről, tudományos munkáiról, az
egyházi hatóságok és a fejedelmi család szerepéről a sárospataki
iskola életében, valamint a magyar comenius filológia időszerű
kérdéseiről.

a magyarországi comenius ünnepek szerdán sárospatakon foly-
tatódnak, ahol a városi tanács kibővített ülésszakán vesznek részt
a vendégek, majd utána délelőtt 11 órakor leleplezik comenius
szobrát, pátzay pál kossuth díjas művész alkotását. a holnapi
ünnepek ugyancsak ülésszakkal zárul, amelyen 9 előadó méltatja
a nagy pedagógus életművét. /mti/

..

17.27 rj ~~17~~ 17°

- 23 -

bb 40. magyar-csehszlovák árucsereforgalmi és fizetési megállapodás aláírása

t sz/pá bh -cz

1970. november 24.

az elmúlt hetekben folytatott tárgyalások eredményeként kedden a külkereskedelmi minisztériumban, tordai jeno, magyar, és dr. emil misovszky csehszlovák külkereskedelmi miniszter-helyettes aláírta az 1971. évre szóló magyar-csehszlovák árucsereforgalmi és fizetési megállapodást. e szerint a két baráti ország közötti árucsereforgalom a jövő évben mintegy 8 százalékkal lesz magasabb az 1970. évinél.

az egyezmény árulistaiban kifejezésre jut az a mindkét fél részéről megnyilvánuló törekvés, hogy a két szomszéd ország gazdasági fejlődését elősegítsék az ipari termeléshez szükséges legfontosabb termékek szállításának fenntartásával, illetve folytatásával és a lehetőség szerint növeljék a hagyományos cikkek forgalmát. magyarországon például folytatja a bauxit, a timföld, az alumínium, a hus és húsipari készítmények egyéb mezőgazdasági cikkek szállítását. csehszlovákia pedig a főbb cikkek közül, energiahordozókat, hengerelt árut, fa- és papíripari termékeket küld magyarországra.

a két ország közötti forgalom alakulásában meghatározó jelleggel bír a gépipari termékek évről-évre növekvő cseréje. a csehszlovákia irányuló magyar kivitelben jelentős összeget képviselnek a gyengeáramú elektrotechnikai gyártmányok, a műszerek és a finommechanikai cikkek, a szerszámgépek, a mezőgazdasági gépek, a szervizállomások és garázsberendezések. a csehszlovák exportban újból megjelennek a hagyományos komplett berendezések, amelyeket ezúttal az energetikai berendezések képviselnek. a következő tervidőszakban e termékcsoportnál is a szállítások további növekedése várható. bővül a csehszlovák exportban a traktorok, a mezőgazdasági gépek és alkatrészek, közúti járművek, szerszám-gépek, valamint az építő- és utépitő gépek szállítása. 1971-ben szállít először a csehszlovák külkereskedelem magyarországra vasúti tehervagonokat, amelyek exportja a két ország tervhivataltait, tervegyeztetéseinek megfelelően az egész öt éves terv-időszakban folytatódik.

a forgalom árulistaíjának másik jellemzője, hogy 1971-ben megkezdődik több, távlatilag is továbbfejleszthető kooperáció; elsősorban a közúti járműkooperáció, a félvezetők gyártás-szakosítása, komplett sertésfarmok előállítás, valamint az anód-massza magyar importjának növekedését lehetővé tevő együttműködés.

/folyt. köv./

- 24 -

hc 195

bb 40. /magyar-csehszlovák.... folyt./ bh

a lakosság jobb ellátását célozzák magyaránnyu kölcsönös szállítások; csehszlovákia személygépkocsikat, motorkerékpárokat és alkatrészeket, butort küld magyarországra, míg a magyar külkereskedelem elektromos és elektronikus közszükségleti cikkeket, pamut és selyemkonfekció árut, felső kötött árut, és bőrcipőt szállít csehszlovákiaába. ugyanezét a célt szolgálják a belkereskedelmi választékcseré, a szövetkezeti árucseré, valamint a közelmúltban bevezetett kishatármenti árucseré lehető-ségeit biztosító kontingensek.

a tárgyalások a kölcsönös segítőkészség és a két szomszédos ország jó kapcsolatait jellemző, szinte baráti légkörben folytak.

dr. emil misovszky az aláírás után adott nyilatkozatában hangsúlyozta: az 1970. évre szóló megállapodás az által, hogy növekvő árucserét irányoz elő és a gazdasági kapcsolatok bővítésére számos új elemet tartalmaz, biztos alapot nyújt a következő öt éves tervidőszak magyar-csehszlovák gazdasági együttműködésének szélesebb alapokon történő továbbfejlesztéséhez. a most megkezdődő kooperációkon kívül egy sor hasonló téma kidolgozásával foglalkoznak a szakértők, a gépipari szállításokat már egyeztet-tük és rövidesen folytatjuk a tárgyalásokat, hogy előkészítsük az 1971-1975 évekre vonatkozó hosszulejárati árucseremegállapodást. /mti/

..

bb 41. sipkay - est nyiregyházán

vid kz bh -cz

1970. november 24.

a magvető könyvkiadó és a tudományos ismeretterjesztő társulat szabolcs-szatmár megyei szervezete irodalmi estet rendezett kedden nyiregyházán, a móríc zsigmond színházban a közelmúltban elhunyt sipkay barna, józsef-attila díjas író emlékére. az esten dr. magócsy józsef főiskolai tanszékvezető docens méltatta sipkay barna életét, munkásságát, műveiből bánky zsuzsa érdemes művész és szokolai ottó művész adott elő részleteket. közreműködött a nyiregyházi zeneiskola több művésztanára. /mti/

..

- 25 -

hc 195

bb. 43. munkásoknak a kongresszus hetében

6/sb/jf/ol/vid rj ká cz

1970. november 24.

teljesítették idei tervüket a szegedi olajbányászok

a nagyalföldi kutató és feltáró üzem szegedi üzemegységének dolgozói kedden jelentették, hogy teljesítették az évi tervüket. sikerükhöz jelentősen hozzájárult a párt x. kongresszusán részt vevő vad jános főfúrómester is, akinek hatszoros szocialista brigádja már korábban teljesítette az évi előirányzatát és a kongresszusi versenyben egy olajkut mélyítését végezte el terv felül. a szegediek ezzel együtt 65 olaj- és gázkutat készítették az algyői szénhidrogén-medencében, s így összesen 165.000 méternyi furást mélyítették. a tiszta-völgyi árvíz idején nagyon merésznak tűnt az a kongresszusi felajánlásuk, amely szerint a szegedi olajbányász-brigádok tervükön felül 3000 méter furást vállalnak. most már azt is bejelentették, hogy a számítottnál hamarabb még a pártkongresszus idején teljesítik felajánlásukat.

kongresszusi hajó

a pártkongresszus megnyitásának napjára teljesítették az évi tervüket a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi gyáregysége. sporthajó üzemének dolgozói vízre bocsátották az idei előirányzat befejezését jelentő utolsó uszójárművet, amelyet „kongresszusi hajó,-nak neveztek el.

teljesítették harmadik ötéves lakásépítési tervüket

a szolnok megyei állami építőipari vállalat dolgozói kedden táviratban küldtek jelentést a kongresszushoz. bejelentették, hogy 3600 új lakás átadásával teljesítették a harmadik ötéves tervben előirányzott lakásépítési tervüket. az év végéig további 500 új otthon építését fejezi be. eleget tettek az árvízszújtotta szamosköz újjáépítésénél vállalt kötelezettségeiknek is, mert fegyarmaton az előírt határidőre 104 új lakást építettek.

/folyt.köv./

18.25 rj *HC 1910*

- 26 -

bb. 43. / munkásoknak... 1. folyt./rj

az ország legerősebb fődéme

a beremendi új cementgyárban az ország legerősebb fődémét építik a 31-es építőipari vállalat dolgozói. a gyár két homogenizáló anyagátroló silójában helyezik el ezeket a fődémeket, amelyeknek helyenként 21 méter magas anyagoszlopot kell tartaniuk, s így négyzetméterenként 21 tonna terhelést kell elviselniük. ezek a fődémek tehát kétszer olyan erősek, mint aminek - a vasművek és örcelőkészítő művek anyagátroló csarnokaiban - eddig a rekordot tartották. néhány szerkezet késedelmes szállítása miatt háromhetes késés keletkezett a beremendi siló építésénél. az építők a kongresszusi versenyben vállalták, hogy pótolják a késést és eredeti határidőre, november 30-ra befejezik a munkát. már az utolsó simitásoknál tartanak, s még a pártkongresszus záróülése előtt teljesítik ígéretüket. a 31-es építőipari vállalat dolgozói egyébként kedden küldtek távirati jelentést a kongresszushoz arról is, hogy 47 nappal hamarabb, már november 15-re teljesítették harmadik ötéves tervüket.

befejezték a szank-algyői gázolin távvezeték építését

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének dolgozói ígéretük szerint, határidőre befejezték a szank és algyő közötti 53 kilométer hosszú gázolin-távvezeték építését. az új vezetéken kedden érkezett meg algyőre a szanki új gázüzem mellékterméke, a gázolin. az új távvezetéken szállított gázolin az algyő-százhatombatta közötti kőolajvezeték üzemeltetésénél fontos gázolint kell ugyanis adagolni a kőolajba, hogy meggátolják az olaj megdermedését, tehát a csővezeték „befagyását”.

háromezer négyzetméteres fóliaház

az ételmiszeripari gépgyár és szerelő vállalat budapesti üzemében kedden terven felül elkészült a 35. minipack-csomagoló-gép. az üzem dolgozói a kongresszusi versenyben kezdték meg a közepes teljesítményű csomagolóberendezés sorozatgyártását, amellyel a mezőgazdasági nagyüzemeknek nyújtanak támogatást a tej értékesítéséhez, a műanyagtasakos tej előállításához. terven felüli munkával segítették a mátészalkai egyesült erő- termelőszövetkezetet is: soron kívül felépítették a tsz. 3000 négyzetméteres, fóliával borított növényházát, amelyben már az üzemi próbákat is megkezdték.

/folyt.köv./

18.30 rj *HC 1910*

- 27 -

bb. 43. / munkasikerek.. 2. folyt./rj

75 millió többlettégla

a téglá- és cserépipari egyesülés 182 gyárának dolgozói a kongresszusi és az árvízmozgások eredményeként a x. kongresszus megnyitásáig nemcsak a tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt keletkezett mintegy 47 millió téglányi termelésekiesést póolták, de 75 millió téglával termeltek többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. különösen nagy termelési sikereket értek el októberben. ebben a hónapban 204 millió téglát gyártottak, s ezzel új termelési rekordot állítottak fel. más években október végén - a hideg miatt téli pihenőre - leállítják a téglapréseket. ezúttal tovább dolgoztak és novemberben eddig 74 millió nyerstéglát préseltek, hogy elegendő félkésztermékkel lássák el az égetőkemencéket, s a kongresszusi versenyben tovább növeljék az országnak oly nagyon szükséges falazóanyag termelését.

16 000 tonna szén terven felül

kedden szállították a felszínre a borsodi szénbányák berentei aknájának dolgozói a 16.000. tonna terven felüli szenet. múlt évi munkájuk alapján az üzem dolgozói elnyerték a szocialista munka aknája címet, s most e megtisztelő cím megtartásáért versenyeznek. felajánlásuk szerint még további 4000 tonna terven felüli szenet bányáznak az ideai előirányzaton felül.

a körösvidéki traktorosok ünnepi műszakja

a párt x. kongresszusának tiszteletére a körösök vidékén több mint ezer traktoros tart ünnepi műszakot a határban. az esős napok okozta kényszerpihenő után kedden foghattak munkához a traktorosok, akik vállalták, hogy szükség szerint két műszakban dolgoznak, s mire a kongresszus befejezi munkáját, a körösvidéki gazdaságokban nem marad szántatlan föld.

egymillió négyzetméter kelme terven felül

a pamutnyomó vállalat kelenföldi textilgyárának dolgozói teljesítették kongresszusi vállalásukat. a versenyben a fonógyár dolgozói érték el a legjobb eredményt, tervükön felül 111,6 tonna fonalat készítettek. a szövőde dolgozói sem sokkal maradtak el, mert több mint egymillió négyzetméter terven felüli kelmét termeltek. a versenyben győztes fonógyáriaknak kedden adta át a legjobb gyárrészlégnek kitűzött kongresszusi versenyzászlót kolozsvári jános gyárigazgató.

/folyt.köv./

18.35 rj *ke 1910*

- 28 -

bb. 43. / munkasikerek... 3. folyt.rj

átadták borsod megye 15. felszabadulási klub-könyvtárát

a kongresszus tiszteletére boldva községben átadták borsod megye 15. felszabadulási klub-könyvtárát. borsodban első sorban a vasutól távoleső településeken és kis hegyi falvakban alapítottak felszabadulási klub-könyvtárakat. a nagyobbbrészt előadóteremből, olvasóból, szabad polcos könyvtárból és társalgókörül álló új művelődési intézmények rövid idő alatt nagy népszerűsége tettek szert. most különösen nagy forgalmat bonyolítanak le, mert a legtöbb helyen közösen nézik a tv. kongresszusi adásait.

bronzcsillag a kongresszusi verseny legjobb-jainak

a mecseki és drávamenti termelészövetkezetek szövetsége emlékérmét alapított a szocialista munkaverseny legjobb-jainak jutalmazására. első ízben a kongresszusi versenyben győztes szövetkezeti gazdaságoknak, szocialista munkabrigádoknak és brigádtagoknak adják át a csillagot szimbolizáló bronzérmét. a szövetség határozata szerint évente 10-15 emlékérmét adományoznak.

/mti/

--

bb. 42. háromszáz nyugdíjas találkozója tatán

vid/kz/rj cz

1970. november 24.

ünnepi nyugdíjas találkozót rendeztek kedden tatán, a városi nyugdíjas klub megalakulásának 10. évfordulója alkalmából. a találkozóon mintegy 300-an vettek részt. a városi tanács és a hazafias népfőnt bizottság vezetői köszöntötték az idős embereket. a 25. alapító tagot emléklappal ajándékozták meg. /mti/

--

18.40 rj *ke 1910*

- 29 -

bb 44. a béke világtanács nyilatkozatban ítélte el az amerikaiak bombatámadásait a vietnami demokratikus köztársaság ellen - újabb tiltakozások országszerte

fe/pf ká bh -oz

1970. november 24.

a békeszerető emberiség világszerte nagy megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy az egyesült államok - nixon elnök személyes utasítására - felújította a vietnami demokratikus köztársaság bombázását. a béke világtanács nyilatkozata rámutat: az egyesült államok újabb bűnökkel tetézi az indokínai népek ellen folytatott imperialista háborúját. cinikusan azt hangoztatják, hogy ezek a pusztítások és gyilkosságok „a vdk területére fölé beröpülő amerikai felderítő gépek védelmét szolgálják”, s ezzel ismételtén teleplezik az amerikai háborús bűnösök képmutatását. miközben minduntalan emlegetik a „békét”, és a „csapatkivonásokat”, az amerikai imperialisták a gyakorlatban fokozzák háborújukat. a világbéke hívei felelemelik szavukat az újabb atrocitások, a háború további folytatása ellen. a nyilatkozat követeli: az egyesült államok haladék nélkül szüntesse be a vdk területének megsértését, vessen véget a háborúnak.

a magyar közvélemény ismételtén kifejezi tiltakozását s mélyesen elítéli az amerikai imperialisták újabb terrorcselekményeit.

a magyar szolidaritási bizottság nixon amerikai elnök-höz küldött tiltakozó levelében rámutat: az amerikaiak a legutóbbi bombázásokkal újabb súlyos merényletet követtek el a béke, a jog, a törvényesség ellen, visszatértek johnson elnök csufosan kudarcot vállalt politikájához és olyan messzire merészkedtek az agresszió útján, amelynek beláthatatlan következményei lehetnek. a vietnami demokratikus köztársaság szuverenitásának ismételt durva megsértésével még nyilvánvalóbbá tették, hogy nem a béke előmozdítására, hanem bűnös népiirtó háborújuk folytatására és a mindenáron való katonai győzelem kieroszakolására törekszenek.

- az egyesült államok vietnami agressziója elleni tiltakozás cselekvő részeseiként - hangsúlyozza a magyar szolidaritási bizottság levele, - mi is elutasítjuk a világgözvélemény félrevezetését szolgáló mesterkedéseket és a mondvacsinált ürügyekkel végrehajtott barbár támadásokat. a magyar társadalom nevében követeljük, hogy tegyenek eleget a népek békeakarátának és a csapatok kivonásával, a katonai támaszpontok felszámolásával teremtsenek feltételeket a békéhez vezető tárgyalások és a megegyezés számára.

/folyt. köv./

- 30 -

N 180

bb 44. / a béke világtanács.... 1 folyt./ bh

az egyesült államok vietnam elleni terrortámadásai viharos tiltakozást váltottak ki országszerte. az üzemek, vállalatok, termelészövetkezetek, állami gazdaságok, a párt- és tömegszervezetek dolgozói levelek és táviratok százaiban ítéltek el az amerikai agresszorok újabb gaztetteit és szolidaritásukról biztosítják a szabadságért hősiesszen küzdő vietnami népet. a nógrád megyei kisz bizottság 17 000 tagja nevében intézett táviratot a x. pártkongresszuson résztvevő vietnami küldöttséghez. ebben a - többi között - hangsúlyozzák: „példaként tekintünk az imperializmus ellen küzdő vietnami fiatalokra és a harcot vezető vietnami dolgozók pártjára. felháborodással értesültünk az amerikai imperialisták újabb terrortámadásairól, s ezúton fejezzük ki szolidaritásunkat a vietnami néppel,,.

tiltakozó táviratot intézett az amerikai nagykövetséghez a zim salgótarjáni gyára, a salgótarjáni öblösüveg gyár, a mizserfai bányüzem dolgozó kollektívája.

kedden szüntelenül érkeztek a tiltakozó táviratok a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságához is. a hajdusági ipari nagyüzemek, vállalatok, ifjusági szervezetek, szakszervezetek és állami gazdaságok dolgozói fejezték ki felháborodásukat az amerikai agresszorok újabb vietnami bombatámadásai miatt. száznál több táviratot intéztek a hajduság dolgozói pártunk x. kongresszusán résztvevő vietnami delegációhoz, amelyben szolidaritásukat fejezték ki a vietnami néppel. a tatabányai volt vöröskatonák csoportja, az usa nagykövetségének címzett táviratában arra figyelmeztet, hogy a z agresszoroknak a történelem során mindig el kellett bukniuk. a richards finomposztógyár 4.200 dolgozója tiltakozik az amerikai egyesült államok ember-telen, a nemzetközi erkölcsi normákat lábbal tipró, a békés népekre szenvedést és pusztulást hozó barbár cselekedete ellen, s követeli az emberi jogokmiszteletben tartását, a bombázások azonnali megszüntetését./mti/

bb 46. budapestre érkezett

pv bh -oz

1970. november 24.

goffredo petrassi olasz zeneszerző a római accademia santa cecilia mestertanfolyamának professzora, aki a magyar zene-művészek szövetsége meghívására részt vesz a nemzetközi bartók zeneszerzői verseny zsűrijének munkájában./mti/

N 195

- 31 -

bb 45. dr. herbert tichy neves osztrák alpinista előadása
budapesten

fe/pf ká bh -cz

1970. november 24.

dr. herbert tichy bécsi professzor, a nemzetközi híri
geológus, világutazó és alpinista, kedden este a kossuth-
klubban nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott. három-
főnyi osztrák expedíció vezetőjeként, 1954-ben elsőként ju-
tott fel a himalája 8189 méter magas cho oyu nevű csucsára.
erről az utjáról számolt be a neves alpinista, aki mintegy
30 évet töltött Indiában és Kínában.

dr. herbert tichy professzor, szerdán miskolcon talál-
kozik tisztelőivel, majd felkeresi az aggteleki-cseppkőbar-
langot./mti/

-. -

oobb. 47. időjárásjelentés

rj cz

1970. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti november 24-én, kedden este:

néhány helyen köd

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő eső nél-
kül. a reggeli órákban párásság, néhány helyen köd, mérsékelt, vál-
tozó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán : 10 fok.

/mti/

-. -

. 48. szerdától megváltozik a 25/y-autóbusz utvonala

1/gy/rj cz

1970. november 24.

szerdától új utvonalon halad a 25/y jelzésű autóbusz, a kacsóh
pongrác uti végállomása felé. a menetrend szerint, ezentúl a kelen já-
zsef utcából az amerikai uton, s az erzsébet királyné utján, majd
a mexikói uton át haladva éri el kacsóh pongrác uti végállomását.
/mti/

-. -

19.23 rj

- 32 -

Nf 1925

bb. 49. mszbt-küldöttség utazott prágába

rj cz

1970. november 24.

a csehszlovák-szovjet baráti társaság meghívására kedden prágába
utazott az mszbt küldöttsége: kurucz istván, az mszmp marxizmus-
leninizmus esti egyetemének megbízott igazgatója és dr. gyalmos
jános, az mszbt budapesti elnöke. a küldöttséget a ferihegyi re-
pülőtérén nagy mária, az mszbt főtitkára és móró istván, az mszmp
vi. kerületi bizottságának első titkára bucsuztatta. /mti/

-. -

bb. 50. elutazott budapestről dr. gustav husák

t/sz/rj cz

1970. november 24.

kedden este elutazott budapestről dr. gustav husák, a cseh-
szlovákia kommunista pártja központi bizottságának első titkára, aki
az mszmp x. kongresszusán résztvevő csehszlovák pártdelegációt
vezette.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtérén megjelentek komócsin zolt-
án és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai,
benkei andrás, a központi bizottság tagja, garai róbert, a köz-
ponti bizottság osztályvezető helyettese, barity miklós nagykö-
vet, a külügyminisztérium csoportfőnöke és vincze józsef hazánk
prágai nagykövete.

a bucsuztatásnál jelen voltak a csehszlovák testvérpárt kül-
döttségének tagjai és a budapesti csehszlovák nagykövetség kép-
viselői.
/mti/

-. -

- v é g e -

22.15 rj

- 33 -

Nf 2215

bb 45. dr. herbert tichy neves osztrák alpinista előadása
budapesten

fe/pf ká bh -cz

1970. november 24.

dr. herbert tichy bécsi professzor, a nemzetközi híri
geológus, világutazó és alpinista, kedden este a kossuth-
klubban nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott. három-
főnyi osztrák expedíció vezetőjeként, 1954-ben elsőként ju-
tott fel a himalája 8189 méter magas cho oyu nevű csucsára.
erről az utjáról számolt be a neves alpinista, aki mintegy
30 évet töltött Indiában és Kínában.

dr. herbert tichy professzor, szerdán miskolcon talál-
kozik tisztelőivel, majd felkeresi az aggteleki-cseppkőbar-
langot./mti/

oobb. 47. időjárásjelentés

rj cz

1970. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti november 24-én, kedden este:

néhány helyen köd

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő eső nél-
kül. a reggeli órákban párásság, néhány helyen köd, mérsékelt, vál-
tozó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán : 10 fok.

/mti/

. 48. szerdától megváltozik a 25/y-autóbusz utvonala

1/gy/rj cz

1970. november 24.

szerdától új utvonalon halad a 25/y jelzésű autóbusz, a kacsón
pongrác uti végállomása felé. a menetrend szerint, ezentúl a kelen já-
zsef utcából az amerikai uton, s az erzsébet királyné útján, majd
a mexikói uton át haladva éri el kacsón pongrác uti végállomását.
/mti/

19.23 rj

- 32 -

Nf 1925

bb. 49. mszbt-küldöttség utazott prágába

rj cz

1970. november 24.

a csehszlovák-szovjet baráti társaság meghívására kedden prágába utazott az mszbt küldöttsége: kurucz istván, az mszmp marxizmus-leninizmus esti egyetemének megbízott igazgatója és dr. gyálmós jános, az mszbt budapesti elnöke. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nagy mária, az mszbt főtitkára és móró istván, az mszmp vi. kerületi bizottságának első titkára bucsuztatta. /mti/

bb. 50. elutazott budapestről dr. gustav husák

t/sz/rj cz

1970. november 24.

kedden este elutazott budapestről dr. gustav husák, a csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának első titkára, aki az mszmp x. kongresszusán résztvevő csehszlovák pártdelegációt vezette.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelentek komócsin zoltán és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, benkei andrás, a központi bizottság tagja, garai róbert, a központi bizottság osztályvezető helyettese, barity miklós nagykövet, a külügyminisztérium csoportfőnöke és vincze józsef hazánk prágai nagykövete.

a bucsuztatásnál jelen voltak a csehszlovák testvérpárt küldöttségének tagjai és a budapesti csehszlovák nagykövetség képviselői.

/mti/

- v é g e -

22.15 rj

- 33 -

NÁ 224

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

x. kongresszus

1970. november 24.

bkk. 1. németh károly beszéde

il/zs

1970. november 24.

rendelkezésre bocsátjuk németh károly elvtárs rövidített beszédét, amely a kongresszus keddi tanácskozásán hangzik el. az anyag szigoruan e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel.

x x x

tisztelt kongresszus! kedves elvtársnők, lvtársak!

- a budapesti kommunisták a központi bizottság határozata alapján a párt szervezeti rendjének megfelelően készültek a x. kongresszusra - mondotta bevezetőben németh károly, majd így folytatta: - a taggyűlések és a pártértekezletek legfontosabb tanulsága: a budapesti kommunisták magukénak vallják a párt politikáját, igénylik annak folytatását, megvalósításáért mint eddig, ezután is készek harcolni, dolgozni.

- egyetértésüket, támogatásukat azzal is kinyilvánították, hogy a kommunistákkal együtt, munkástársadalmunk dolgozó emberéhez méltó tettekkel köszöntik pártunk x. kongresszusát. a kongresszus tiszteletére kibontakozott munkaversenyben vállalt kötelezettségeiket eredményesen teljesítik. a főváros dolgozóit, a kormány felhívásának megfelelően, a tervezettnél többel járulnak hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez, jelentős részt vállaltak az árvíz által okozott súlyos károk enyhítéséből. a szocialista brigádok és a törzsgárda öntudatos munkáját dicséri elsősorban, hogy ez év első kilenc hónapjában - az ipari termelés 4,4 százalékos növekedését meghaladó mértékben - 7,6 százalékkal emelkedett a munka termelékenységé, javult a termelés hatékonysága.

- a fővárosi dolgozók munkájáról készült számvetésünk is jelzi: eredményesen teljesítettük a ix. kongresszus és a központi bizottság egész társadalmunk életére kiható nagyjelentőségű határozataiból budapestre háruló feladatokat.
/folyt.köv./

- 1 -

NÁ

x. kongresszus

bkk. 1. / németh károly ... 1. folyt. / 11

- jelentős eredményként könyvelhetjük el, hogy a 3. öt-
éves tervben - a 44 órás munkahétre való áttéréssel egyidőben -
a fővárosi ipar termelésnövekedése teljes egészében a termelés-
kenység emelkedéséből adódik, meggyorsult a termelési szerke-
zet kedvező irányu változása, lassult a készletgyarapodás üte-
me, növekedett az export. egyenletesebb a lakosság áruellátása.

a budapesti kommunisták politikai tapasztalatai ismerteté-
séről szólva németh károly rámutatott:

- a fővárosi kommunisták kongresszusra való felkészülé-
sét az eredmények józan, reális mérlegelése jellemezte, s az
hogy őszintén feltárták a munka gyengeségeit, rámutattak a tár-
sadal munkában található ellentmondásokra, visszasságokra és a
tenni akarás szándékával sürgették a hibák kijavítását. külön ki-
emelem azt a felelősségteljes magatartást és nagyfokú aktivitást
amelyet a munkás párttagok tanúsítottak. az ő közvetítésükkel
a fővárosi munkásság többségének véleménye és állásfoglalása ju-
tott kifejezésre a párt iránt nyilvánított bizalomban, az eredmé-
nyek elismerésében éppen úgy, mint a kritikai észrevételekben.

- bíráló megjegyzéseik legfőbb tartalma: a becsületesen dol-
gozó többség javára legyünk következetesebbek, határozottabbak
a helyes politika gyakorlati végrehajtásában. a fővárosi munkás-
ság zöme a tisztességgel, becsülettel végzett munka híve. sürge-
tik a határozott fellépést, a szervezettelenség, a fegyelmezetlens-
ség, a hanyagság, a népgazdaságnak kárt okozó munkaerővándorlás
ellen. szenvedélyes szavakkal ostorozták, hogy a törzsgárda tag-
jai gyakran nem kapják meg azt az anyagi és erkölcsi megbecsülést
amely munkájuk, gyáruk, munkahelyük iránti ragaszkodás alapján
joggal megilletné őket. a becsületesen dolgozó többség elvárja től-
ünk - és ebben támogat bennünket, hogy határozottan fellépjünk a-
zokkal szemben, akik ügyeskedéssel, törvényeinket kijátszva, a
közösség rovására akarnak boldogulni.
megengedhetetlen az az állapot, hogy egyes helyeken a bel és kül-
politika nagy kérdéseiről jobban tájékozottak a dolgozók, mint sa-
ját üzemük dolgairól. feltétlenül egyet kell érteni azzal a követ-
keztetéssel, amelyre a viták során a kommunisták jutottak: a szo-
cializmus magasabb szinten történő építése megköveteli a dol-
gozók szélesebbkörű bevonását, aktív részvételét a munkahelyi fe-
ladatok kidolgozásában és végrehajtásában, feltételezi a rendsze-
res véleménycserét és az őszinte tájékoztatást.

/folyt. köv./

x. kongresszus

bkk. 1. / németh károly ... 2. folyt. / 11

erre kedvezőek a feltételek.

németh károly a továbbiakban hangsúlyozta:

- vannak, akik nem hajlandók felismerni a jogok és a kö-
telességek egységét, a szocialista demokrácia lényegét. a józan
munkásközvélemény ebben is helyesen foglalt állást. a demokrá-
cia nem fog a jogtalan követelésekre, a rend és a fegyelem meg-
tartására. a kommunistáknak a közösség érdekeit szolgálva, iga-
zunkba vitté hittel, kitartóan, fáradhatatlanul kell harcolni-
ok, hogy a szocialista demokrácia szellemében, a jogok és a köte-
lességek együtt és egyszerre érvényesüljenek, hogy a jogok a kö-
telességek teljesítésével arányban legyenek.

a fővárosi pártmunka tapasztalatairól, és a többi között
megállapította: - a párt egészségesen fejlődik, a munkások fel-
vétele a pártba abszolút számokban növekszik, de arányuk kismér-
tében csökken. ezt több okkal magyarázzál. hivatkoznak sta-
tisztikai rendszerünk fonákosságaira, a budapesti munkások csökke-
nő számára és még sok másra. mindez azonban csak részgazság és
nem a legfontosabb kérdésre ad választ. elsősorban a munkások-
sztyál soraiban végzett munkánk gyengeségéről van itt szó. vagyis:
csak a kommunistáknak a munkások körében végzett munkája szín-
vonalán mulik, hogy pártunkban növekedjék a munkások számaránya.
ez a pártban nem statisztika dolga. soraink munkásbázisának ál-
landó erősítése pártunk jellegéből, politikánk lényegéből fakadó
követelmény. a párt a munkások osztály élcsapata, s ennek abban is
kifejezésre kell jutnia, hogy a ma és a holnap munkásai - a párt-
tagok iránt támasztott követelményeknek megfelelően - milyen szám-
ban és arányban jutnak el a pártba.

- úgy vélem, ez pártépítő munkánk alapkérdése marad a jö-
vőben is. ebben nekünk nagy a felelősségünk, mert a fővárosban
dolgozik a magyar munkásság több mint egyharmada. a párt sorai-
nak erősítése éppúgy mint eddig, ezután sem lehet spontán folya-
mat, hanem csakis céltudatos politikai és szervező munka ered-
ménye.

németh károly a központi bizottság beszámolójával, a köz-
ponti ellenőrző bizottság jelentésével egyetértett, s elfogadá-
sát javasolta, mert - mint mondta - pártunk az elmúlt időszak-
ban is hiven teljesítette a munkások osztályunkkal, népünkkel, a
nemzetközi kommunista és munkásmozgalommal szembeni kötelezett-
ségeit. /mti/

x. k o n g r e s s z u s

bkk. 2. a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának keddi tanácskozása

t hi-sl-pr-szö/gk/zs/il bs

1970. november 24.

kedden reggel 9 órakor apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának elnöklésével folytatódott a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának tanácskozása az építők rózsa ferenc művelődési házában.

az elnök apró antal bejelentette, hogy a kongresszushoz számos testvérpárt intézett üdvözlőt. levélben, illetve táviratban üdvözölte a kongresszust az argentin kommunista párt, az ausztráliai kommunista párt, a brazil kommunista párt, a ceyloni kommunista párt, a dél-afrikai kommunista párt, a görög kommunista párt, a guadeloupei kommunista párt, a gyanai népi haladó párt, az indiai kommunista párt, az indonéz kommunista párt, az iraki kommunista párt, az izraeli kommunista párt, a japán kommunista párt, a jordánai kommunista párt, a kanadai kommunista párt, a kolumbiai kommunista párt, a marokkói felszabadulás és a szocializmus pártja, a nigériai szocialista munkás-paraszt párt, a nepáli kommunista párt, az uruguayi kommunista párt, a venezuelai kommunista párt./nagy taps./

apró antal ezután bejelentette: a jelölő bizottság munkájához szükséges, hogy a kongresszus döntsön a megválasztandó központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság létszámáról. javasolta, hogy a kongresszus 101 tagu központi bizottságot és 21 tagu központi ellenőrző bizottságot válasszon.

a kongresszus a javaslatot egyhangulag elfogadta.

az elnök ezután bejelentette, hogy a kongresszus megkezdte a vitát a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság beszámolója fölött.

/folyt.köv./
9.30/il

- 4 -

bb. 4. somlyó györgy szerzői estje

rj cz

1970. november 24.

november 29-én, vasárnap délután fél 4-kor rendezik az egyetemi színpadon somlyó györgy szerzői estjét. a műsort bevezeti szász imre. közreműködik: latinovits zoltán, csernus marian, fodor tamás, pécsi ildiko és ronyecz mária. a költő a közönség kérdéseire a műsor második részében válaszol. a „költő felé” sorozatot, amelyben az est színre kerül, surányi ibolya szerkesztette /mti/

..-

bb. 6. kora-vaskorból származó bronzkincsek

vidká/rj cz

1970. november 24.

karperecekből álló bronzkincset adományozott a nyiregyházi jósa andrás múzeumnak nagy lászló, a mátészalkai esze tamás gimnázium igazgatója. a kora-vaskor elejéből származó régészeti leletek szilágyi sándor, zalka máté u. 20. sz. alatti lakos házában építése közben kerültek a felszínre. /mti/

..-

bb. 7. kinyílt az ibolya sopronban

vid/kz/rj cz

1970. november 24.

az ibolya őszi ujranyitása nem nagy újdonság. arra azonban ritkán volt még példa, hogy a másodvirágzása november végére essek. az idén ez is megtörtént: az enyhe időjárás hatására a soproni kórház kertjében újra szirmot bontott az ibolya. virágai éppen olyan szépek és illatosak, mint a tavasziak voltak. /mti/

..-

- 5 -

bb 8. ápolják táncsics Mihály emlékeit Gannán

vid/kz/ny -cz

1970. november 24.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalának támogatásával Ganna községben kegyelettel ápolják Ganna egykori segédtanítója, táncsics Mihály emlékét. az idegenforgalmi hivatal kérésére a művészeti alap Gábor Mórincz testőrművésszel elkészítette táncsics Mihály portréját. ezt a községi tanács egyik termében helyezték el. a községben felkutatják a korabeli feljegyzéseket és a táncsics Mihályra vonatkozó dokumentumokból emlékszobát rendeznek be. érdekes megállapítást tettek nemrég a kutatók; kiderült, hogy a korabeli feljegyzésekben nem szerepel táncsics Mihály segédtanító fizetése. a feltételezések szerint táncsics Mihály elvállalta az Esterházyak itteni mauzóleumának gondozását, a vendégek idegenvezetését és ebből tartotta fenn magát. /mt1/

--

bb 9. kétszáznegyven éves a gyulai Levéltár

vid/ká/ny -cz

1970. november 24.

kétszáznegyven éve működik Gyulán a több millió - köztük Jónéhány országos értékű - okiratot őrző megyei levéltár. a 18. században a gyulai várban elhelyezett s később jelenlegi helyére, a hajdani megyeházára telepített intézmény iratanyagában található többek között tessék Samuel kéziratának felbecsülhetetlen értékű gyűjteménye, az agrárszocialista mozgalmak, a tanácsköztársaság, a felszabadulás és az azt követő évek számos nagyjelentőségű írásos dokumentuma. a levéltár több mint két kilométer hosszúságú iratpolcain őrzik a Gyomai Kner nyomda, s még Jónéhány „őreg”, Békési Üzem ipartörténeti szempontból is fontos archiv anyagát.

az évforduló kapcsán a nagyműltű intézmény csaknem negyedszázados történetét kiadványban dolgozzák fel a levéltár munkatársai. /mt1/

--

-6 -

8.10/ny 4e 10¹⁰

x. kongresszus

bkk 3. fock Jenő beszéde

bzs 1e

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fock Jenőnek a kongresszus kedd délutáni ülésén elhangzó beszédét. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !!

x x x

tisztelt kongresszus! kedves alvtársak!

a központi bizottság beszámolója sokoldalúan elemzi gazdasági, politikai és kulturális eredményeinket, amelyek kivívásában és megszilárdításában jelentős szerepet tölt be munkásosztályunk, dolgozó népünk szocialista állama.

Építőmunkánk jelenlegi szakaszában a szocialista állam funkciói közül mindinkább előtérbe kerül a társadalomszervező tevékenység, a gazdaságirányítás és a kulturális nevelőmunka.

a szocializmus teljes felépítésének magasabb szinten való folytatása új követelményeket támaszt államszervezetünkkel szemben. úgy kell továbbfejleszteni az államéletet, hogy ennek nyomán tovább erősödjék a munkásosztály hatalma, még teljesebben bontakozzék ki a tömegek közéleti aktivitása.

fontos feladatnak tekintjük, hogy kiküszöböljük a jogrendszerünkben még fellelhető és a szocialista demokratizmussal össze nem egyeztethető bizonyos következetlenségeket. jogrendszerünk fejlesztésével el kell érni, hogy a becsületesen dolgozó emberek jogai hatékonyan érvényre jussanak, ugyanakkor megakadályozzuk a paragrafusok között bujkáló ügyeskedők, harácsolók, társadalomellenes elemek működését. fokozatosan felül kell vizsgálnunk a jelenleg érvényes hatósági jogköröket és ezeket ésszerű mértékre kell csökkenteni, az élet ma többet követel tőlünk mind az államérdek érvényesítésében, mind az állampolgárok jogainak bővítésében. az államérdeket az szolgálja, ha a hatósági rendelkezések az állampolgárok és a gazdálkodó szervezetek törvényes, jogos tevékenységét segítik és nem az állampolgárok zaklatásának forrásai. arra törekszünk, hogy a hatósági rendelkezések számát csökkentve, azok hiánytalan betartását ne csak megkövetelhessek, hanem biztosíthassuk is. ezért például az állami vállalatok jogát tartalmazó, helyenként kissé egyoldalú hatósági rendelkezéseket vagy ki kell egészíteni az állampolgárok jogaival, vagy pedig, ahol lehet, ott az állami vállalatok és az állampolgárok közötti szerződéses kapcsolatok formáját szükséges bővíteni.

/folyt. köv./
11.03/11

- 5 -

x. kongresszus

bkk 3. /fok jend ... 1. folyt./bzs

a közelmúlt egyik fontos intézkedéssorozata a tanácsrendszer továbbfejlesztésére irányult. a tanácsok munkájának is jelentős szerepe volt és van ma is társadalmi előrehaladásunkban, gazdasági eredményeinkben, a szocialista népi-nemzeti egység kialakításában és megszilárdításában. éppen ezek az eredmények köteleztek bennünket arra, hogy tovább javítsuk a tanácsok tevékenységét, növeljük önálló szerepüket. ehhez biztosítani kell az önkormányzat jogait és a gazdasági feltételeket, hogy jobban érvényesüljön a központi irányítás hatékonysága, a szocialista államszervezés és vezetés alapelvei: a demokratikus centralizmus. az új tanács törvény, amelynek tervezetén most dolgozunk, ezt szolgálja. a tanácsrendszer fejlesztésére tett intézkedéseink hűen szolgálják a szocialista demokrácia erősítését, és új lehetőségeket teremtenek arra, hogy a dolgozó tömegek közvetlenül is részesei legyenek a hatalomnak és érdemlegesen beleszólhassanak az állami és saját életük irányításába. ezek az intézkedések akkor válnak igazán ügyünket előmozdító emelőkké, ha együtt járnak egyrészt az állampolgári felelősség megerősödésével, másrészt a közösség iránti felelősségtudat növekedésével, a szocialista közgondolkodás megszilárdulásával.

Központi bizottságunk a közelmúltban több határozatot hozott a szocialista demokrácia kibontakoztatására. egyebek között jóváhagyta a párt tudománypolitikai irányelveit; megtárgyalta az ifjúság és a nők helyzetét. a kormány már intézkedéseket dolgozott ki a tudománypolitikai elvek megvalósítására, előkészítette az ifjúságról szóló törvényjavaslatot, konkrét intézkedési tervet készített a nők társadalmi helyzetének javítására. a helyi szervekre, a vállalatokra és az intézményekre váró feladat, hogy a párt határozata, a kormány rendelkezései alapján mielőbb kidolgozzák saját teendőiket, megbeszélve azokat az érintettek széles körével.

a társadalmi szervek és a kormány, valamint a helyi szervek összefogásával, a tömegek demokratikus bevonásával kialakulhat a végrehajtás ésszerű menete, a lehetőségek mind teljesebb kihasználása.

fok elvtárs ezután a gazdaságirányítás új rendszere bevezetésének tapasztalatairól szólott:

/folyt. köv./

11.07/11 K

x. kongresszus

bkk 3. /fok jend ... 2. folyt./bzs

- most, három év távlatából és eredményeinek ismeretében kijelenthetjük: a reformmal fokozatosan elérjük célunkat. a reform teljes kibontakoztatásával a mai körülményeknek jobban megfelelő szocialista tervegazdálkodást valósítunk meg, amely reálisan számol hazánk történelmi, gazdasági és politikai viszonyaival, a szocializmus építésének általános gazdasági törvényeivel és mindenekelőtt a termelőerőkkel és azok legfontosabb tényezőjével, a dolgozó emberrel.

természetesen - mint minden átfogó és nagy horderejű társadalmi folyamat - a reform is lépésről lépésre bontakozhat ki. az új feladatok helyes értelmezése, az irányítás konkrét új módszerei nem alakulnak ki máról holnapra. a reform bevezetése óta eltelt mintegy három esztendő bőséges bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a népgazdaság irányítása, a gazdasági folyamatok közzgazdasági módszerekkel történő szabályozása eredményesebb és hatékonyabb, de kétségtelenül nehezebb és bonyolultabb feladat, mint a tervlebonthatós módszeren alapuló gazdaságvezetés.

részben ennek tulajdonítható, hogy az állami irányító szervek munkáját 1968-ban és részben még 1969-ben is inkább az utkeresés, a bizonytalankodás, mint a következetes vezetés jellemezte. viszonylag lassan haladt előre az irányító szervek és a vállalatok közötti új típusú kapcsolatok és az új irányítási módszerek meghonosodása. a legtöbb problémát az ágazati felelősség, a tulajdonosi jogból eredő kötelezettségek érvényesítése és a vállalati önállóság értelmezése jelentette.

jó néhány minisztérium és főhatóság még olyan esetekben sem avatkozott be a vállalatok munkájába, amikor erre a népgazdaság egészének, sőt az illető vállalat távlati fejlődésének érdekében is feltétlenül szükség lett volna.

enne a tényre élesen mutatott rá pártunk központi bizottságának múlt év végi határozata. ennek nyomán a kormány több intézkedést tett mindenekelőtt a minisztériumok és főhatóságok munkájának hatékonyabbá tételére. az irányító szervek tevékenységében ez évben már határozott fejlődés mutatkozott.

egyebek között ennek köszönhető, hogy nagyrészt megvalósultak azok a jelentős intézkedések, melyeket a lakosság árúellátásának javítására hoztunk. továbbfejlesztettük a kereskedelmi tevékenységgel összefüggő szabályozókat. általában kiegyensúlyozottabbá vált az áruforgalom, bár néhány árucikkből még mindig nem tudjuk az igényeket hiánytalanul kielégíteni.

/folyt. köv./

11.12/11 K

x. kongresszus

bkk 3. /focok jend ... 3. folyt./bzs

hatékonyabb intézkedéseket fogantositottunk az alacsony keresetű dolgozók áruegyellátásának javítására. javult az árellenőrző tevékenység, az árhatóságok fellépnek az indokolatlan áremelések ellen.

gazdasági minisztériumaink már határozottabb módszerekkel szoritják vissza a népgazdaság számára előnytelen vagy alacsony hatékonyságú tevékenységet és központilag is támogatják a hasznosat.

a kormány alapvető követelményként jelölte meg a beruházási tevékenység javítását. e téren azonban a javulás még korántsem kielégítő.

egyelőre még nem kielégítő a minisztériumok irányító tevékenysége a munkaügyekben, főként a munkaerő-gazdálkodásban. bár 1970-ben a termelékenység alakulásának kedvező jelei mutatkoznak, a vállalatok létszám- és munkaerő-gazdálkodásában továbbra is sok a probléma. vállalataink jelentős része munkaerőhiánnyal küzd, másutt viszont belső munkaerő-felesleg van. még nagyon sokat kell tenni a munkafegyelem megszilárdításáért.

az egészségtelen mértékű munkaerő-vándorlás megszüntetésének, a törzsgárda növelésének egyik fontos feltétele, hogy az üzemekben olyan munka- és szociális körülményeket teremtsenek, amelyek megfelelnek a dolgozók igényeinek. éppen ezért, amennyire helyeselhető, hogy egyes üzemek óvodákat, bölcsődéket, öltözőket, fürdőket, orvosi rendelőköt építenek, annyira elítélendő, hogy másutt, különböző indokokra hivatkozva, elhanyagolják, nem törődnek eléggé a munkások élet- és munkakörülményeivel.

célszerűnek látszik, hogy a szot-tal egyetértésben a kiváló üzem cím elbírálásánál, a minisztertanács és a szot vándorászóló odaitélésénél a termelési-gazdasági eredményeken túl, nagyobb figyelmet fordítsunk arra is, hogyan gondoskodnak a dolgozókról.

/folyt. köv./

11.17/11 Hc

- 8 -

x. kongresszus

bkk. 3. /focok jend ... 4. folyt./ 11

összegezésképpen megállapítható, hogy az irányító tevékenységben kedvező változások tendenciája jelentkezik. de még többre van szükség. a minisztériumoknak fokozott figyelmet kell fordítaniuk a távalati fejlődést biztosító tervezőmunkára, az új követelményeknek megfelelő vállalatvezetési módszerek kialakítására.

a szocialista építés során jelentkező legkülönbözőbb érdekek összehangolása, a közgazdasági szabályozórendszer gazdaságpolitikai céljainknak megfelelő eredményes működtetése, a rugalmasság és a stabilitás követelményeinek egyidejű érvényesítése nem könnyű feladat. a gazdaságirányítás jelenlegi rendszere a korábbinál jóval nagyobb követelményeket támaszt az üzemi, a vállalati,

ati, a szövetkezeti vezetőkkel szemben is. nem mindenki képes alkalmazkodni az új viszonyokhoz. a vállalatvezetőknek a termelőmunka parancsnokainak többsége azonban mindinkább érti a gazdaságirányítás rendszerét. tudják, mit jelent önállóan dönteni, kockázatot és felelősséget vállalni újszerűen, a kor követelményeinek megfelelően vezetni.

az iparilag fejlettebb országokban a termelékenység közismerten ma még körülbelül kétszer nagyobb, mint hazánkban. ugyanakkor alapos vizsgálatok szerint például a gépiparban a termelékenységi színvonal eltérésének hozzávetőleg csak egyharmada magyarázható a technikai felszereltségben mutatkozó különbséggel. még ha fenntartással is élünk e számításokkal szemben, a lényegét helyesen tükrözik. azt tudniillik, hogy a termelékenységi színvonal különbségének oka feltételezően jelentős részben nem anyagi természetű, hanem főként az, hogy a vállalatvezetési és irányítási módszereink ma - még az adott technika lehetőségeihez képest is - viszonylag elmaradottak.

a korszerű termelési rendszerek korában pedig a vezetés, a szervezés a termelőerők mind fontosabb elemévé válik, sőt úgy tűnik, hogy a legtöbb országban - beleértve a legfejlettebbeket is - éppen e tényezők kerültek előtérbe.

sok ezer vezető gondolkodásmódja, szemlélete nem alakulhat át olyan ütemben, ahogyan a gazdasági viszonyok változnak. nyilvánvalóan szükséges és indokolt a türelem. ám azt is szüntelenül hangsúlyozni kell, hogy a gazdasági viszonyok nem merevedhetnek meg, és hogy a változás üteme világméretben meglehetősen gyors.
/folyt.köv./
11.23/bzs

Hc

-9-

bkk. 3./ fock jenő ...5. folyt./ il

ez gyors alkalmazkodóképességet követel meg a gazdasági vezetők-től, ezt az alkalmazkodóképességet a szocialista tulajdonosnak, az államnak következetesebben el lehet és el kell várnia.

fock elvtárs ezután utalt arra, hogy harmadik ötéves ter-vünk jó feladatait átgondolt, céltudatos irányítással, a dolgo-zók növekvő szakértelemmel párosult szorgalmas munkájával telje-sítjük, néhány vonatkozásban tetteletjesítjük, majd új ötéves ter-vünkkel foglalkozott:

- a kitűzött célok elérése érdekében - mondotta - a kormány máris több intézkedést tett. elé-rehaladásunk fontos feltétele például a szervezettebb munkaerő-gazdálkodás. ennek érdekében lé-nyegesen módosítottuk a vállalati jövedelem és bér-gazdálkodás ál-lami szabályait.

a termelékenység dinamikus növelése megkívánja, hogy ezután is a munka bonyolultságához és a teljesítményhez igazodó differen-ciált bérpolitikát alkalmazzunk, még következetesebben, mint ma, ugyanakkor olyan tudatos szociálpolitikát folytassunk, amely a nagy családok, a kis nyugdíjasok helyzetét javítja, és az alacsony ke-resestűek jövedelmét is megfelelően növeli. biztosítjuk a fogyasztói árak megfelelő stabilitását, de - ahol ez indokolt - az árak kívánatos változtatásának lehetőségét is, ami összhangban áll a termelés önköltségével, a kereslettel, hiszen ez végső soron a la-kosság jobb ellátását szolgálja.

arra törekszünk, hogy a rendelkezésre álló beruházási esz-közöket és kapacitásokat a legfontosabb célokra koncentráljuk. a-lapvető követelmény a beruházások befejezetlen állományának csök-kentése. az építő- és építőanyagipart az átlagosnál gyorsabb ütem-ben fejlesztjük, ezzel bővítjük a kereslet kielégítésének lehetőségeit, ugyanakkor a szabályozórendszer módosításával a beruházá-si vásárlóerőt megfelelő keretek között tartjuk.

fokozatosan csökkentjük a különféle állami támogatásokat, a melyek az esetek nagyobb részében a gazdaságtalan termelés követ-kezményei.

/folyt.köv./
11.30/bzs

bkk. 3./ fock jenő ... 6. folyt./ il

minden vonatkozásban erősítjük gazdaságunk egyensúlyát. népgazdaságunk arányos fejlődésének és egyensúlyi helyzetének nagyon lényeges eleme a lakosság vásárlóereje és az áruala-pok közötti összhang biztosítása. az áruellátás javítása ér-dekében fontos, hogy a hazai termelés megfelelő, több és vá-lasztékban szélesebb árualapot bocsásson a belkereskedelem rendelkezésére.

következetesen tovább folytatjuk a területi aránytalan-ságok felszámolását, a vidék iparosítását, a foglalkoztatás és a települések ellátottsági színvonalának közelítése útján biz-tosítjuk, hogy mérséklődjenek az ország egyes területein élő népesség életkörülményeiben még meglevő különbségek. a területi fejlesztés, az urbanizáció szükségsszerűvé teszi, hogy a lakosság számára megfelelőbbé tegyük a közegészségügyi viszonyokat.

tisztelt kongresszus! kedves alvtársak!

a világméreteken gyorsuló ütemű tudományos-technikai for-radalom kibontakozása szükségessé teszi az előrelátást, mind a közeli, mind a távolabbi jövő tanulmányozását. elkerülhetetlen-né vált - az ötéves tervek mellett - a hosszú távra szóló terve-zés, a fejlődés lehetséges irányainak felmérése és értékelése. a fejlődés útját a középtávu ötéves terv távlati célok nélkül csak hiányosan tudja kijelölni. éppen ezért tervező szerveinknél az ötéves tervvel egyidejűleg egymással összehangoltan készült az 1985-ig terjedő hosszú távú terv.

nálunk és más szocialista országokban már több ízben megkez-dődött a hosszú távra vonatkozó tervezés. sok belpolitikai és nemzetközi tényező játszott közre, hogy ez idáig tudományosan megalapozott terv nem készült el, noha erre szükség lett volna. némi vita is kialakult arról, hogy egyáltalán lehetséges-e i-lyen tervet elkészíteni. mi azt valljuk, hogy igen. ennek re-alitása olyan mértékben erősödik, amilyen mértékben a szocialista országok közötti gazdasági integráció előrehalad. és amilyen mértékben képesek leszünk figyelmünket a bármilyen fontos rész-folyamatokról a gazdasági fejlődés minőségi, a társadalmi fejlő-dést meghatározó összefüggéseire fordítani.

/folyt.köv./
11.35/il

x. kongresszus

bkk. 3./ fock jenő ... 7. folyt./ il

gazdasági teendőinket, a konkrét döntéseket mindig az adott helyzet befolyásolja. ezért a hosszulejárati tervben csak azt határozhatjuk meg, hogy milyen fő minőségi célokra törekszünk, s azokat az átfogó folyamatokat kell kidolgoznunk, amelyek céljaink elérését szolgálják. a hosszú távu terv azért szükséges, hogy a közeljövőben esedékes döntéseket a távolabbi jövőre vonatkozó irányvonal is vezérelje, s nem azért, hogy most döntünk el mindazt, amit csak jó néhány év múlva lehet és kell majd eldönteni.

hazánkban a párt és a kormány elhatározása alapján a hosszú távu népgazdasági tervezés munkálatai 1967 végén kezdődtek meg. a készülő hosszú távu terv több olyan központi fejlesztési programra épül, amelyek egy része már a harmadik ötéves terv során került megfogalmazásra, sőt a megvalósítás kezdeti stádiumában más részük pedig a kormány által kiemelten kezelt nagy népgazdasági beruházások formájában a jövő évben induló 4. ötéves tervben szerepel. ez is bizonyítja, hogy az ötéves és a hosszú távu tervezés között szükségszerű az összefüggés és a kölcsönhatás. erre két jellemző példát szeretnék mondani: a hosszú távu terv energiaprogramja szerint tovább folytatódik a szénhidrogének részarányának növelése a tüzelőanyag-felhasználásban. míg 1960-ban az energiahordozókban a szén aránya 72,4 százalék volt, addig 1965-re ez az arány 65,7 százalékra, 1970-re mintegy 50 százalékra csökkent. a 4. ötéves terv végére 36 százalékra, 1985-re pedig mintegy 20 százalékra tervezzük csökkenteni a szén szerepét a tüzelőanyag-felhasználásban. ugyanezen idő alatt a gazdaságosabban kitermelhető és felhasználható szénhidrogének aránya 21 százalékról csaknem 70 százalékra emelkedik. ennek a folyamatnak igazában nem lesz kárvallottja a szénbányászat sem. a gazdaságtalan széntermelés kiszorul, de biztosnak látszik, hogy az atomerőművek széles körű elterjedéséig, tehát még nagyon sokáig, szükség lesz a jó minőségű gazdaságosan kitermelhető szénbányáink termelésére a mai színvonalon.

a vegyipar már hosszabb idő óta az ipar leggyorsabban fejlődő ágazata. a vegyipar termelése az ipar össztermelésének 1960-ban 7,2 százalékát adta, 1975-ben 12,3 százalékát, 1985-ben pedig mintegy 17-18 százalékát adja. e kérdésnél is szeretnék néhány szóval utalni az ötéves tervek és a távlati terv, illetve a szocialista országok közötti szélesedő együttműködés és a távlati tervezés összefüggéseire.

/folyt. köv./

11.47/11 K

-12 -

x. kongresszus

bkk 3. /fock jenő ... 8. folyt./bzs

például a hosszú távu lengyel-magyar kénegyezmény fedezi országunk kényszerűségletének zömét, a műszál-együttműködés pedig nagymértékben hozzájárul a termelés gazdaságosságának növeléséhez és a választék bővítéséhez. igen fontos a szovjet-magyar olefin-megállapodás, melynek megvalósítására 7 milliárd forint beruházást eszközölünk a negyedik ötéves terv végéig. e példaként felsorolt hosszú lejáratu szerződések biztos alapját jelentik a vegyipar közeli és távolabbi fejlődésének.

a tervezés számol a szocialista világrendszer - ezen belül a gkst-országok - további gyors gazdasági fellendülésével és az együttműködés fejlesztésével. mindenekelőtt és változatlanul fontos a szovjetunióval való sokoldalú együttműködés további erősítése. a tudományos munkamegosztás és az együttes kutatások hozzájárulnak országaink fejlődéséhez. a szocialista országokkal való tudományos és műszaki együttműködés mellett készségesen létesítünk kapcsolatot a világ bármely országával.

a külkereskedelmi forgalomnak távlatilag is a nemzeti jövedelemnél gyorsabban kell növekednie. ez is a nemzetközi munkamegosztás kiterjesztésének szükségességére utal. ahhoz, hogy e célt elérjük, határozottabban kell kezdeményeznünk a sokoldalú gazdasági együttműködés bővítését mind az országok, mind a formák és módszerek vonatkozásában.

ehhez szükséges, hogy a továbbiakban is mindenkor teljesítsük nemzetközi kötelezettségeinket, a szocialista és más országokkal megkötött egyezményekben foglalt szállításokat.

mint a központi bizottság beseumolója is említette, külpolitikai feladatainkat becsülettel teljesítjük. államunk a többi szocialista országgal együtt számottevően hozzájárul a világbéke megőrzéséhez, a szocialista építőmunka számára nélkülözhetetlen békés nemzetközi feltételek biztosításához. aktív külpolitikánk az országok közötti kapcsolatok sokoldalú fejlődését szolgálja, és összhangban van a szocialista testvérországok törekvéseivel.

tisztelt kongresszus!

a központi bizottság beszámolója joggal szólt arról, hogy az eltelt években nem kis eredménnyel dolgoztunk, s jó néhány lépést tettünk előre a szocializmus felé vivő uton.

/folyt. köv./

11.50/bzs K

- 13 -

x. kongresszus

bkk 3. /focok jend ... 9. folyt./bzs

a beszámolóban sokoldalú kritikai elemzőmunka alapján, őszintén és felelősséggel igyekeztünk feltárni az eredményeket és a fogyatékosokat, a megtett utat, ezek mérlegelése alapján vázoltuk fel a következő időszak főbb feladatait.

az alapvetően pozitív értékelés nem felelteti velünk, hogy amikor a dolgozókkal hétköznapi életünkről beszélgetünk, az eredmények és fogyatékosok nem ilyen arányban jelentkeznek. ezekben a beszélgetésekben érthetően nagyobb teret kapnak a gondot okozó problémák, mint az elért eredmények, a figyelem középpontjában az indokoltnál több a bírálat, mint a dicséret. ez a látszólagos ellentmondás korántsem azért van, mintha a beszámoló rózsásabb színben igyekezne feltüntetni a dolgokat, mint amilyenek azok a valóságban. tudjuk, érezzük, hogy az egészséges fejlődés, a pozitív összkép mellett egyéni életünkben bizony még sok olyan bosszantó dolog van, mely az adott esetekben az egyes egyének szempontjából nagyon fontos és amely a dolgozó ember hangulatát sokszor meghatározza.

ezek a jelenségek társadalmi méretekben a fejlődés irányát ugyan nem érintik, de időről időre befolyásolhatják, ronthatják a dolgozók hangulatát, munkakedvét. számtalan esetben fordul elő, hogy egy-egy ember ügyes-bajos dolgait intézve, összeakad az államnak egy-egy olyan képviselőjével, aki enyhén szólva, nem áll hivatása magaslatán, bürokratikusán kezeli az ügyeket, lélektelenül végzi munkáját. az ilyen magatartás rendkívül káros, mert még ma is igen sokan egyes állami vállalat vagy állami, tanácsai tisztviselői fogyatékos, hanyag munkájáért a szocialista államot, a rendszert, a kormányt vagy éppen a pártot hibáztatják.

régebben, amikor az állami vezetést rengeteg részutasítás jellemezte, akkor sem volt ez teljesen igazságos, de érthető volt, hiszen a kisebb jelentőségű dolgokat is magas állami szinten döntötték el. most azonban, hogy nagyobb önállóságot, felelősséget, döntési lehetőséget adtunk az alsóbb állami, tanácsai szerveknek, a vállalatoknak, nem helyes és nem is igazságos minden hibáért rögtön a felsőbb szerveket felelőssé tenni. az ügyintézésért, a döntések jó vagy rossz következményeiért nagyon konkrétan, mondhatnám „címzett”, jelleggel azokat kell megdicsérni vagy elmarasztalni, akik ezeket a döntéseket hozták, akik a jó vagy rossz munkát végezték. igaz, lehetnek és vannak is olyan esetek, amikor a hiba már nem elszigetelt, hanem társadalmi méreteket ölt, általánossá válik. ebben az esetben már a legfelső kormányzati szervek elmarasztalása is indokolt lehet.

/folyt. köv./

- 14 -

12.00/bzs #

x. kongresszus

bkk 3. /focok jend ... 10. folyt./bzs

a valóságos helyzetünknek megfelelő közhangulat kialakítása érdekében nagyon fontos, hogy különbséget tegyünk a vélt és a valóságos állami érdek között. igaz ugyan, hogy vállalatunk tulajdonosa az állam, de a vállalat csak akkor képviseli valójában az osztársadalom érdekeit, ha munkájában, az egyénnel való kapcsolatában nap nap után ezt kifejezésre is juttatja. a szocialista állam vállalatának feladata az egész dolgozó nép érdekeinek szolgálata és ezen belül a vállalati kollektiva helyzetének javítása.

gyakori azonban még ma is, hogy a vállalatok, illetve a vállalatok ^(alaton) belül dolgozó csoportok pillanatnyi valóságos vagy vélt érdekeik miatt háttérbe szorítják a társadalmi összérdekeket. ezért a fogyasztó esetenként a vállalatok kénye-kedvére kiszolgáltatottnak érzi magát. ez pedig nem jó dolog.

a szocialista demokratizmusnak, a korszerű követelményeknek megfelelő munkastilus kialakításában nagy szerepük van a vállalat gazdasági vezetőinek, de legalább ilyen szerepük van a helyi párt- és tömegszervezeteknek is. e politikai testületek akkor végzik valóban jól munkájukat, ha egyszerre tudják szolgálni az általános társadalmi érdeket és a szűkebb közösségét.

az ilyen munkastilus kialakítása egyáltalán nem könnyű, hiszen az érdekek esetenként ütközhetnek s ez időnként komoly problémákat vet fel. az ilyen munkához szükséges bátorságot nem lehet egyik napról a másikra megszerezni. mégsem lehet a problémát megkerülni, mégcsak elodézni sem, hiszen nálunk a párt és a kormány és annak minden szerve a népért van, a népért kell hogy dolgozzék. munkánkat úgy kell végeznünk, hogy a dolgozóknak mindinkább erősödjék az az érzés: ebben az országban minden a nép érdekében, a népért történik.

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak!

népköztársaságunk kormánya a szocialista építőmunka szervezésében, irányításában pártunk ix. kongresszusának határozatait igyekezett végrehajtani az állami élet minden területén. a ix. kongresszus határozatainak helyességét bizonyítják mindazon sikerek, amelyeket a végrehajtás során elértünk. meggyőződésünk, hogy a x. kongresszus vitája és határozatai új lendületet, erőt adnak az állami munka javításához, tökéletesítéséhez, amellyel hozzájárulhatunk a szocialista társadalom teljes felépítéséhez hazánkban, a magyar népköztársaságban. /mti/

- 15 -

12.02/bzs #

x. kongresszus

bkk 2. /a magyar ... 1. folyt./bzs

bagyinszki istván,

----- a csepel vas- és fémművek lakatosa hozzá-
szólásában a többi között elmondotta a gyár közvéleménye azt vár-
ja a párt x. kongresszusától, hogy jelölje meg a társadalom fej-
lődésének további irányát, úgy, ahogy azt korábbi kongresszusain
is tette. a csepeli munkások tudják: e kongresszus munkakongress-
zus, s - szerencsére - nem várható fordulatok, „szenzációk”, po-
litikánkban.

- pártunk politikáját, ha szükséges, fegyverrel is védjük.
vállalatunknál ütőképes munkásör század, a csepel műveknél mun-
kásör zászlóalj is reprezentálja ezt a harckészséget, - jelentet-
te ki, majd hangsúlyozta, hogy a csepeli dolgozók az elmúlt 10
esztendőben munkájukkal is bizonyítottak. erre a helytállásra a
párt továbbra is számíthat.

bagyinszki istván beszámolt a kongresszusnak legújabb munka-
sikereikről, s elmondta: kötelességüknek érezték a korábbiaknál
jobb eredmények elérését, mert munkás-tisztességgel akartak jönni
a kongresszusra. miközben dolgozóink a munkaversenyben adnak töb-
bet, önmaguk is közelebb kerülnek a szocializmus ügyéhez. a nemes
versenyben mindenképp az ösztönöz bennünket, - huzta alá -
hogy a munkapadok mellett váljunk részeseivé a gyári gondok meg-
oldásának. az mszmp a mi pártunk, politikáját sajátunknak érez-
zük, ezért is kérem a tisztelt kongresszust, hogy pártunk poli-
tikai vonalát hagyja jóvá, erősítse meg.

/folyt.köv./

ke

x. kongresszus

bkk, 4. leonyid brezsnyev beszéd

ni/il bs

1970. november 24.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk leonyid brezs-
nyev elvtárs beszédét, a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !!

x x x

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársak!

a szovjetunió kommunista pártjának küldöttsége szívből jö-
vő köszönetét fejezi ki azért a lehetőségért, hogy részt vehet
kongresszusuk munkájában.

a szovjetunió kommunistáinak 14 milliós serege nevében, va
lamegyi szovjet dolgozó nevében tolmácsoljuk a magyar szocialis-
ta munkáspárt x. kongresszusa küldötteinek, a magyar kommunisták-
nak és az egész magyar népnek forró testvéri üdvözetünket.

nagyra értékeljük az önök pártjának kongresszusán való
részvétel lehetőségét, nemcsak mint nagy megtiszteltetést, hanem
mint a testvérpártok együttműködésének és tapasztalatokkal való
közös gazdagodásának fontos formáját is. a kongresszus munká-
jának légkörében érzékelhetjük a legteljesebben harcostársaink ü-
gyeit és gondjait, itt kerülhetünk közvetlen kapcsolatba a szo-
cializmus további építésének sarkalatos problémáira vonatkozó ha-
tározatok kollektív kidolgozásának alkotó folyamatával.

nagy figyelemmel hallgattuk meg a központi bizottság beszá-
molóját, amelyet kádár jános elvtárs ismertetett az mszmp köz-
ponti bizottságának munkájáról. a szocialista magyarország által
négy év alatt elért fejlődés eredményeinek a beszámolóban nyuj-
tott elemzése meggyőzően bizonyítja, hogy az, amit a magyar kom-
munisták ix. kongresszusukon terveztek, ma már valóság.

/folyt.köv./
12.10//11 ke 14³⁰

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 1. folyt./ 11

a magyar kommunistának és a szocialista magyarország egész dolgozó népének eredményei, az önk által megjelölt új távlatok és a többi testvéri ország sikerei újra és újra igazolják, milyen hatalmas alkotó lehetőségei vannak a szocializmusnak, ha a kommunisták pártja szilárdan és következetesen érvényre juttatja vezető szerepét a társadalomban. a párt fogja össze és kovácsolja egyggyé a munkásosztály, a parasztság és az értelmiség erőfeszítéseit. a párt mutatja meg a kitűzött célok elérésének helyes útjait, tántoríthatatlanul követve a szocializmus építésének általános érvényű törvényszerűségeit és figyelembe véve az ország nemzeti és történelmi sajátosságait.

nagy és igazi alkotó munkát végez a magyar szocialista munkáspárt és központi bizottsága, amelynek élén a magyar nép hű fia, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő és tiszteletben álló személyisége, kádár jános elvtárs áll.

mi, szovjet kommunisták, jól ismerjük magyar elvtársaink harcát az ország népgazdasága hatékonyságának fokozásáért, a szocialista tulajdon további szilárdításáért. ismerjük pártjuknak azt a törekvését, hogy teljesebben kihasználja a szocialista termelési mód előnyeit, egybehangolva a központosított tervezést a gazdasági ösztönzők alkalmazásával. tudjuk azt is, hogy a magyar szocialista munkáspárt következetesen folytatja a szocialista demokrácia fejlesztésének irányvonalát, szüntelenül nagy figyelmet szentel a dolgozók kommunista nevelésének, lankadatlanul harcol a burzsoá ideológia ellen, a marxista-leninista elmélet jobboldali és „balos”, eltorzítása ellen. ez az elvi magatartás a szocialista társadalom fejlesztésével kapcsolatos legfontosabb problémák megoldásában teljes megértésre és nagyrabecsülésre talál a szovjetunió kommunistái részéről. mi a pártjainkat hagyományosan összekötő megbonthatatlan egység és harci forradalmi szolidaritás szálainak legfőbb igazolását látjuk ebben.

elvtársak! valamennyien jól tudjuk, hogy a szocializmusért és a kommunizmusért vívott harc sok nehéz feladat megoldását követeli meg. a szocialista és kommunista építés fejlődésének minden újabb szakasza bonyolult problémákat vet fel pártjaink előtt.
/folyt.köv./

12.18/11 4c 1430

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 2. folyt./ 11

ez természetes, dialektikus folyamat. a kommunisták nem vágyódnak kényelmes életre, mindig bátran haladnak tovább, előre. ezt ismét meggyőzően bizonyítja kádár elvtárs beszámolója és kongresszusuk egész légköre is. ugyanezt mondhatjuk a szovjetunió kommunista pártjának és más szocialista országok testvérpártjainak tevékenységéről is.

ami pedig a legfőbb, elvtársak, a szocialista országok kommunistáinak minden szüksége s feltétele meg van azoknak a feladatoknak az eredményes megoldásához, amelyeket a társadalmi fejlődés jelenlegi szakasza állít elénk.

a szovjetunióknak, a magyar népköztársaságnak és a többi szocialista országnak jutott az a történelmi küldetés, hogy az új világ építőinek első soraiban haladjanak, mely új világnak a csirái napjainkban mindenütt kihajtanak. a nemzetközi küzdőtéren szüntelen heves osztályharc folyik a dolgozó emberek és a kizsákmányolók között, a szocializmus, a szabadság, a béke, a haladás erői és az imperialista reakció, az elnyomás, az agresszió erői között.

ez a harc arcvonala rendkívül széles. formái különbözőek, békések és nem békések. munkás hétköznapiaink, a kapitalista országok dolgozóinak harca társadalmi felszabadulásukért, a népek támadása a kolonializmus és a neokolonializmus ellen - mindez egy-egy láncszeme ama hatalmas osztályösszeecsapások összefüggő láncolatának, amelyekben az egész emberiség jobb jövője születik.

Legnagyobb közös vívmányunk a szocialista vilárendszer, amely évről-évre biztosan fejlődik és erősödik. a szocialista közösségnek Európában ma hatalmas a gazdasági ereje. kiválóan fejlett iparunk, szüntelenül előrehaladó mezőgazdaságunk és hatalmas nyersanyag-készleteink vannak. a szovjetunióban, a népi magyarországon és a többi szocialista országban nagyszerű munkások, technikusok, mérnökök és tudósok, az új társadalom építésének meggyőződéssel harcosai nőttek fel, akik a gazdasági és tudományos-műszaki fejlődés legnagyobb és legbonyolultabb feladatait is meg tudják oldani.
/folyt.köv./

12.45/11 4c 1430

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 3. folyt./ 11

Kitűnő eszközünk van, amely segít a szocialista államok fejlődésének meggyorsításában: kölcsönös támogatásunk, egymás kölcsönös segítése, a szocialista internacionalizmus gyakorlata, az, hogy minden egyes szocialista ország sikere valamennyiünk vívmánya és közös vívmányunk a szocialista államok családjának minden egyes tagjáé.

teljes joggal mondhatjuk, hogy a szocialista országok hatékonyabb együttműködésének kérdései az utóbbi években a testvérpártok figyelmének középpontjában álltak. gazdasági, politikai, ideológiai téren és a honvédelem ügyeiben mind szorosabban összehangoljuk erőfeszítéseinket.

gazdasági területen az együttműködés színvonalának emelésében fontos szakasz volt a kgst tagországok 1971-75-re szóló népgazdasági terveinek az utóbbi időben végrehajtott koordinálása. a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában résztvevő országoknak jó együttműködési tapasztalatuk van a nagyszabású gazdasági tervek megvalósításában. most azonban valamennyien szükségesnek és lehetségesnek tartjuk, hogy újabb, minőségileg magasabb szintre emeljük a szocialista országok gazdasági együttműködését. a kulcskérdés, amelynek megoldására ma aktív, közös erőfeszítéseink irányulnak - a szocialista gazdasági integráció fejlesztése. a tudományos-műszaki fejlődés vívmányainak aktív felhasználásával megvalósuló gazdasági integráció közös irányvonalunk, és meggyőződésünk, hogy ez újabb győzelmekhez vezet a szocialista országokat s még jobban megszilárdítja a világszocializmus pozícióit a világgazdaságban.

az utóbbi évek folyamán az szkp, a magyar szocialista munkáspárt, a többi testvérpárt és országaink kormányai nem kis munkát végeztek annak érdekében, hogy még jobban megszilárdítsuk politikai együttműködésünket és erősítsük a varsói szerződés szervezetét. úgy gondolom, joggal értékelhetjük kedvezően a végzett munkát, erre minden alapunk megvan.

/folyt.köv./
12.48/11

bkk. 4. / Leonyid brezsnyev ... 4. folyt./ 11

kialakult az a helyes gyakorlatunk, hogy az időszerű kérdésekben konzultálunk egymással. ez lehetővé teszi, hogy összehangoljuk akcióinkat a nemzetközi küzdőtéren és egyszersmind erősíti a varsói szerződésben résztvevő valamennyi ország külpolitikai pozícióit.

közös vívmányunk a szövetséges fegyveres erők hatékonyságának jelentős szilárdítása is. az utóbbi években megtartott nagyszabású hadgyakorlatok megmutatták a varsói szerződés baráti hadseregeinek magasfokú együttműködését és harci kiképzését, azt, hogy meg tudják oldani a legbonyolultabb katonai feladatokat, és ismételten bebizonyították, hogy fegyverbarátságunk megbízható eszköz bármely agresszor megzabolázására. a szocialista államok katonai-politikai szövetsége immár több mint 15 éve jól szolgálja a szocializmus érdekeit, az európai és a nemzetközi biztonság érdekeit. ez a szövetség segít valamennyiünknek biztosítani a szocialista és a kommunista építés kedvező külső feltételeit és nagy jelentőségű tényezője a tartós békének Európában, valamint annak határain túl.

a szocialista világrendszer általános perspektíváiról holnapunkról szólva, optimizmus tölt el bennünket, kipróbált fegyverünk van a munkásosztály eszményeiért, a dolgozó tömegek eszményeiért vívott küzdelemben. ez a fegyver a marxista-leninista elmélet, a történelmi fejlődés elemzésére és egyetemes érvényű törvényszerűségeinek figyelembevételére épülő, a minden sablontól, minden megmerevedett dogmától idegen marxista-leninista elmélet szüntelenül gazdagodik a szocialista államok forradalmi gyakorlatával, a világ kommunista, munkás- és nemzeti felszabadító mozgalmanak sokrétű tapasztalataival. a burzsoá ideológusoknak és mind jobboldali, mind „baloldali”, revizionista cinkosainak azok a kísérletei, hogy letérítsék a helyes útról a szocializmus és a kommunizmus építőit, s provokatív koholmányokból, demagógiából és hamisításokból ködfüggőnyt vonjanak utjukba, méltó ellenállásra találnak a kommunisták részéről a kommunista és munkáspártok hűsége a marxizmus-leninizmushoz - további győzelmeink biztos záloga.

/folyt.köv./

12.52/bzs HC 14³⁰

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 5. folyt./ 11

napjainkban továbbra is heves harcok színhelye délkelet-ázsia, ahol vietnam, Laosz és kambodzsa népei a szocialista országoknak és az egész világ haladó erőinek támogatásával fegyverrel a kezükben védik szabadságukat és függetlenségüket az imperialistáktól és bérenceiktől. a felszabadító harc világ frontjának része a közel-kelet, ahol az imperializmus az izraeli agresszorokat felhasználva szeretné véget vetni az arab államok függetlenségének és visszafordítani azoknak az arab államoknak a társadalmi fejlődését, amelyek a haladás útját választották, szeretné visszavetni őket a függőség, a nemzetközi tőke és bérencei által kizsákmányolt országok helyzetébe. mind nagyobb méreteket ölt az igazi függetlenségért és társadalmi fejlődésért vívott harc latin-amerika országában. magukban az imperializmus fellegváraiban - az amerikai egyesült államokban, Angliában, Olaszországban, Japánban és más kapitalista országokban fokozódnak a páratlan lendületű osztályösszeecsapások. ezeknek az országoknak a munkásosztálya mind határozottabban követeli jogait és védi érdekeit.

a két ellentétes rendszer aktív harcának és együttműködésének színtere napjainkban az európai kontinens. a szocialista országok valamennyi európai nép békéje és biztonsága megszilárdításának aktív hívei és arra törekcszenek, hogy a gyakorlatban érvényesüljenek a kontinens különböző társadalmi rendszerű államai békés egymás mellett élésének elvei. ez a politika - közös véleményünk szerint - megfelel a szocializmusért és a demokráciáért küzdő forradalmi erők érdekeinek, valamennyi nép érdekeinek.

ma már senki sem vonhatja kétségbe, milyen óriási pozitív szerepet tölt be a mai európa nemzetközi életében a szocialista államok hatalmas közössége. a szocialista államok politikája volt a legfőbb tényező között, amelyek az utóbbi években elősegítették az európai politikai légkör lényeges enyhülését.

a szocialista országok politikájának, amely a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének lenini elveire épül, jelentős vívmánya volt, hogy a szovjetunió és más szocialista országok gyümölcsözően fejlesztették kölcsönösen előnyös együttműködésüket franciaországgal és más nyugat-európai államokkal. ezek a kapcsolatok a béke ügyét és a feszültség enyhülését szolgálják mind Európában, mind világszerte.

/folyt.köv./

13.00/bzs K 145

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 6. folyt./ 11

közösségünk sokéves összehangolt elvi politikájának és az nszk új kormánya realisztikus állásfoglalásának - amelyre nyilvánvalóan hatással van a nyugatnémet lakosság széles köreinek hangulata - eredménye volt a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság közötti szerződés megkötése is, valamint a lengyel népköztársaság és az nszk közötti szerződés parafálása. ezek az okmányok az európai realitások, a népek a második világ-háboruban vívott felszabadító harcának eredményeként kialakult helyzet világos elismerésén alapszanak és jó előfeltételeket teremtenek az európai államok békés együttműködésének elmélyítéséhez számos területen, s egyszersmind védik a német demokratikus köztársaság és más szocialista országok jogos érdekeit.

a szocialista közösség országai vetették fel az európai biztonsági értekezlet összehívásának gondolatát is, amelyet kedvően fogadott az európai államok többsége, és amely utat tör magának a gyakorlati megvalósulás felé.

mindez és sok más nagy horderejű külpolitikai akció - ezt ismételtén hangsúlyozni kell - a szocialista országok összehangolt közös politikájának eredménye. és minél szilárdabb egységünk, minél jobban összehangoljuk akcióinkat, annál nagyobb sikereket érünk el külpolitikai téren országaink mindegyike érdekében, a világszocializmus érdekében, valamennyi demokratikus és békeszerető erő érdekében.

elvtársak! pártunk igen nagyra értékeli a magyar népköztársaság aktív külpolitikáját és a magyar szocialista munkáspárt igazi internacionalista tevékenységét. sok-sok ország kommunista elismeréssel méltatják magyar barátaink aktív szerepét a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának előkészítésében. ez az 1969-ben megtartott tanácskozás, mint tudják mozgalomunk egyik legnagyobb eseménye lett. elősegítette a kommunisták sorainak tömörülését és a dolgozó tömegek antiimperialista forradalmi harcának további fellendülését. e harc újabb és újabb győzelmeiket arat a föld minden részén. a jelenkor forradalmi erői - a szocialista világrendszer, a munkásosztály és a nemzeti felszabadító mozgalom - lépésről lépésre visszaszorítják az imperializmust.

/folyt.köv./

13.10/11 K 145

4./ Leonyid brezsnyev ... 7. folyt./ il

kedves elvtársak!

a kommunisták, és mindenekelőtt a szocialista országok kommunistái, jelentős győzelmeket arattak az új társadalom felépítése és az új ember nevelése terén végzett alkotó munkájukban, az egész világ dolgozóinak legfőbb érdekeiért vívott nemes küzdelemben. de mi tudjuk, hogy még sok nehézség, sok erőfeszítés és sok küzdelem áll előttünk. az országainkon belül és a nemzetközi küzdőtéren kifejtett tevékenységünkben továbbra is megbízható utmutatásként szolgálnak vlagyimir iljics lenin halhatatlan szavai:

„az osztályharc tovább folyik; csak formáit változtatta meg. ez a proletariátus osztályharca azért, hogy a régi kizsákmányolók vissza ne térhessenek... az osztályharc folyik tovább, és a mi feladatunk, - mindent alárendelni e harc érdekeinek. s mi a mi kommunista erkölcsünket ennek a feladatnak rendeljük alá. mi azt mondjuk: erkölcs az, ami elősegíti a régi kizsákmányoló rendszer elpusztítását és valamennyi dolgozó egyesülését a kommunisták új társadalmát megteremtő proletariátus körül,,.

mi, a szovjetunió kommunista pártja küldöttségének tagjai, hálásak vagyunk azokért a meleg szavakért, amelyeket e kongresszus emelvényéről kádár jános elvtárs mondott pártunkról. szeretném biztosítani önöket, hogy a szovjetunió kommunista pártja mint eddig, most is azt tartja legfőbb kötelességének, hogy továbbra is valamennyi testvérpárttal együtt szilárdítsa a szocialista országok tömörülését a marxista-leninista eszményeinkért vívott közös harcban.

a szovjet nép most országunk életében nagyfontosságú esemény, a szovjetunió kommunista pártja 24. kongresszusa küszöbén áll. jó eredményekkel készülünk a kongresszusra. sikeresen teljesítjük az szkp előző, 23. kongresszusán kitűzött feladatokat. a szovjet emberek önfeláldozó munkájának eredményeként tovább fejlődött az ország népgazdasága és jelentősen emelkedett a nép jóléte. eredményesen fejlődött az elmúlt években a szovjet tudomány és technika. ennek egyik ragyogó bizonyítéka az a nagyszerű űrkísérlés, amelynek során a történelemben először juttattunk fel a holdra automatikus kutató robotot, a lunohod 1-et, amelyet szovjet emberek alkottak.

/folyt.köv./

13.10/bzs K 197

bkk. 4./ Leonyid brezsnyev ... 8. folyt./ il

a szovjetunió kommunista pártja most a következő időszakra vázolja fel terveit, s mint eddig is, arra törekszik, hogy azokat szervesen egybekapcsolja közös nemzetközi feladatainkkal. meggyőződésünk, hogy az elkövetkező évek újabb győzelmeket hoznak a szocialista közösségnek, és az az elhatározás tölt el bennünket, hogy mindent megteszünk közös ügyünk diadala érdekében.

felszólalásomat befejezve, további sikereket kívánok a magyar szocialista munkáspártnak és a testvéri magyarország valamennyi dolgozójának a szocialista építésben, az ipar és a mezőgazdaság, a tudomány, a kultúra, az oktatás és a népljólét fellendítésében. szívből kívánunk önöknek teljes győzelmet az mszmp x. kongresszusa által kitűzött nagyszabású feladatok megoldásában.

a szovjet és a magyar kommunistákat és országaink népeit összefűző régi, tartós barátságunk, e barátság harcok forradalmi hagyományainak jeléül engedjék meg, kedves elvtársak, hogy átnyújtsan a kongresszusnak pártunk központi bizottsága ajándékát - kuznyecov szovjet festőművész „éljen a forradalom!”, című festményét. a kép vlagyimir iljics lenint ábrázolja, amint beszédet mond a dolgozók katonai oktatása napjának alkalmából 1919. május 25-én megrendezett diszszemlén, a moszkvai vörös téren. lenin mellett ott volt ezen a napon a magyar forradalom küldötte, szamuely tiber, a magyar tanácsköztársaság népbiztosa, akit vlagyimir iljics lenin melegen üdvözölt beszédében. azokban a viharos időkben népeink együtt voltak a világkapitalizmus elleni harcban. most együtt építik az új világot. együtt érkeznek majd el ragyogó jövőbe, a kommunizmusba is!

éljen a szovjetunió és a népi magyarország szoros, megbonthatatlan barátsága, a szovjet és a magyar kommunisták testvéri harci szövetsége!

éljen a magyar szocialista munkáspárt, a dolgozók élcsapata, a szocialista építés vezetője és szervezője!

erősödjék a szocialista országok, a kommunista mozgalom és az összes antiimperialista erők tömörülése, egysége és együttműködése!

éljen a világ kommunizmus és a béke!

/mti/

K 1455

bkk 2. /a magyar ... 2. folyt./bzs

drázsnyák istván,
----- a sopronhorpácsi egyesült termelőszövetkezet elnöke, győr-sopron megyei küldött az elmúlt négy évben született agrár- és szövetkezetpolitikai intézkedésekről beszélt, amelyek tovább szilárdították a párt iránti bizalmat a falvak lakóiban. a termelőszövetkezetek anyagi és erkölcsi súlya megnőtt, ezért sokan - főleg a fiatalok - kérték felvételüket a tsz-ekbe. a megnövekedett állami támogatás is lehetővé tette, hogy nagyüzemeinkben növekedjék a tagok jövedelme.

a küldött ezután a mezőgazdasági termelés koncentrációjának jelentőségéről, a termelőszövetkezeti társulás előnyeiről beszélt. győr-sopron megyében az elmúlt négy évben 23 tsz-közi vállalkozás jött létre, a sopronhorpácsi egyesült termelőszövetkezet például két társulásnak is tagja. ez a tsz egyébként 1969-ben öt kis termelőszövetkezetből egyesült, s már az első esztendőben jóval nagyobb átlagterméstm érték el, mint az egyesülést megelőző években. a küldött véleménye szerint a megyében megteremtődtek a feltételek további kis tsz-ek egyesülésére, az erőforrások közvetlen koncentrálására.

a beruházásokról szólva több visszásságra is rámutatott, több mint két év óta épül tsz-közi társulásban egy sertés-nyésztő telep, s a kezdetben tervezett 24 millió forintos költség már megközelíti az 50 millió forintot. tagságunk számonkérni - mondotta - , hogy e jelentős összeget mire fordítják és az mennyi idő alatt térül meg.

felszólalása végén ismertette a termelőszövetkezeti párt-szervezet munkáját. elmondotta, hogy a párttagság bátran kezdeményez és hasznos tanácsokat ad egy-egy feladat megoldásához. a kommunisták bírálják is, vagyis a termelőszövetkezetben helyesen érvényesül a párt vezető szerepe.

a következő felszólaló, dr. mártia ferenc egyetemi tanár, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora, csongrád megye küldötte a felsőoktatás helyzetével és problémáival foglalkozott, s elmondta, hogy hazánkban a felszabadulás előtti helyzethez képest a hallgatók száma hét-nyolcszorosára emelkedett, ugyanakkor az intézmények száma is mintegy ötszörösére nőtt. ez jelentősen megnövelte a felsőfoku képzés lehetőségét, ugyanakkor egyes területeken felületesebb tömegképzést és minőségi hígulást is eredményezett. éppen ezért nagyon fontos, hogy felsőoktatásunk fejlesztésében a következőkben a minőségi kérdések kerüljenek előtérbe.

/folyt. köv./
13.40/bzs

42 15E

bkk 2. /a magyar ... 3. folyt./bzs

a kiválasztásról szóva hangsúlyozta; a legfontosabb, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el. sajnos, jelenleg nem rendelkezünk a tehetség, a rátermettség méréséhez szükséges megbízható módszerekkel. nehezíti a képességek pontos meghatározását az is, hogy a középiskolákban csakugy, mint az egyetemeken, a „minél többet megtanítani, - szemlélet dominál, nem pedig a gondolkodásra való nevelés. ennek hátrányai megmutatkoznak a fizikai dolgozók gyerekeinek egyetemre jutásában is. a felszólaló véleménye szerint a fizikai dolgozók gyerekeinek egyetemi jelentkezési aránya elsősorban nem anyagi okok miatt csökken, hanem az általános és középiskolák oktatásban túltengő ismeretközlési módszerek miatt. felhívta a figyelmet arra is, hogy az oktatás korszerűsítése objektív feltételeinek javítására az anyagi erőket nem minden esetben használtuk fel átgondoltan és összehangoltan.

ezután németh károly, a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára emelkedett szólásra.

németh károly beszédét a mai bkk. 1-es kiadásunkban közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

a 2. bekezdés /„egyetértésüket, támogatásukat...„/ helyesen így kezdődik:

németh károly kiemelte, hogy budapesti dolgozói egyetértésüket, támogatásukat ...

az 1. folytatás 1. bekezdésének utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:

... lassult a k é s z l e t n ö v e k e d é s ü t e m e ...

a 2. folytatás 3. bekezdésének eleje helyesen:

a fővárosi pártmunka tapasztalatairól a többi között megállapította: a párt egészségesen fejlődik, a munkások felvétele a pártba abszolút számokban növekszik, de arányuk kismértékben a fővárosban is csökken. ezt több okkal magyarázzuk. hivatkozunk statisztikai ...

/folyt. köv./
13.45/bzs

42 15E

bkk 2. /a magyar ... 4. folyt./bzs

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 7. sorban a szöveg helyesen:

... pártunkban növekedjék az arra alkalmas munkások ...

a beszéd végére a következőt kérjük beírni:

németh károly beszédét nagy tapsal fogadták a kongresszus részvevői.

e javításokkal az embargót feloldjuk!

Lazányi józsefné,

----- a szolnok megyei néplap főszerkesztő-helyettese, szolnok megyei küldött felszólalásában a nők helyzetéről, problémáival foglalkozott. hangsúlyozta, hogy a nők számára a központi bizottság határozata egyet jelent az egyenjogúságukért folytatott következetes küzdelemmel, amely hatást gyakorol a felnövekvő nemzedék nevelésére, egész szocialista fejlődésünkre. a nők közéleti tevékenységével kapcsolatban szólt azokról a kedvező változásokról, amelyek a kongresszusi felkészülés és a pártvezetőség-választások során bekövetkeztek. megemlítette, hogy megyéjükben a pártszervezetek vezetőségeibe mindenütt több nőt választottak be, mint korábban.

- a párt nőtagjainak javuló képviseleti aránya - tette hozzá - jó példát szolgálhat az élet más területein is. elősegítheti a konzervatív nézetek visszahozását olyan helyeken, ahol a tehetséges, képzett nők előléptetésétől, társadalmi előrelépésétől idegenkednek. nyíltan ma már egyre kevesebben hangoztatják, hogy a nők egyedüli hivatása - őrizni a családi tüzhely melegét, de a nők szerepéről vallott más, helytelen felfogások még erősen tartják magukat közgondolkodásunkban. a kommunisták között is akadnak, akik támogatják ezeket a maradi nézeteket. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a pártnak a tudat, a szemlélet átalakításáért folytatott tevékenysége kedvező irányban befolyásolja az ezzel kapcsolatosan megnyilvánuló közszellemet. befejezésül kérte, hogy a párt illetékes szervei - a legfelsőbb vezetéstől az alapszervezetekig - rendszeresen ellenőrizzék a központi bizottság nőkre vonatkozó határozatának végrehajtását, gyakorlati megvalósítását.
/folyt. köv./
13.50/bzs

bkk 2. /a magyar ... 5. folyt./bzs

pach zsigmond pál

----- akadémikus, budapesti küldött a többi között elmondotta, hogy a történelemtudományban - ugyanúgy, mint más társadalomtudományokban - olyan viták zajlanak, amelyek a marxizmus-leninizmus alapján keresik a tegnapiál alaposabb, jobb, teljesebb választ az élet és a tudomány által felvetett kérdésekre.

- ezeket a vitákat mi, társadalomtudományokkal foglalkozó kommunisták, egészséges folyamat megnyilvánulásaként, a fejlődés jelenségeiként üdvözljük, s garanciának tekintjük a marxista társadalomismeret fejlődéséhez. ugyanakkor azt is tudjuk - s vállaljuk is, - hogy a vitákért, eredményeikért, vagy meddségükért miénk az ideológiai, a politikai és a szakmai felelősség.

- a központi bizottság tudománypolitikai irányelvei a ix. kongresszus óta eltelt időszak egyik nagy eseményének tekintjük - huzta alá pach zsigmond pál. - különösen fontosnak tartjuk, hogy az irányelvek külön fejezeteket szenteltek a társadalomtudományoknak, s példát adva nehéz és kényes problémák alkotó szellemű marxista megközelítésére, megválaszolására, olyan nagyfontosságú elvi kérdésekben foglalnak állást, mint a tudomány és a politika viszonya, kapcsolata; a kutatás és a vita szabadsága, egyben társadalmi-politikai felelőssége; az átmenetileg eltérő értékelések, megközelítések lehetősége, szükségszerűsége, de egyben a marxizmus pluralizálásának elutasítása.

- meggyőződésünk, hogy a tudományos élet szervezeti kérdéseinek megoldása a hatékony központi irányítás és a széleskörű tudományági demokratizmus egységében rejlik - zárta hozzászólását pach zsigmond pál.

pach zsigmond pál hozzászólása után szünet következett, majd a kongresszus káliai gyula elnökletével folytatta munkáját.

nagy taps közepette jelentette be: a következő felszólaló leonyid iljics brezsnyev, az szkp főtitkára, az mszmp x. kongresszusán részvevő szovjet küldöttség vezetője.
/folyt. köv./
14.05/bzs

x. kongresszus

bkk 2. /a magyar ... 6. folyt./bzs

L. I. Brezsnyev beszédét többször szakította félbe a kongresszus résztvevőinek lelkes tetszésnyilvánítása. Különösen nagy taps kísérte azt a jelenetet, amikor beszédét befejezve, a szovjet delegáció vezetője az szkp megbízásából mappát adott át a magyar párt vezetőinek. Kádár János szívélyes, baráti kézszerítással üdvözölte L. I. Brezsnyevet, majd az elnöklő Kállai Gyula meleg szavakkal mondott köszönetet az szkp központi bizottságának a kongresszushoz intézett üdvözlő táviratáért és a művészi festményért, amely - mint mondotta - a testvérpártok közös harcának nagyon szép szimbóluma. Kállai Gyula a kongresszus nevében további nagy sikereket kívánt a szovjetunió kommunista pártjának, a szovjetunió népeinek az új társadalom, a kommunizmus építésében.

az szkp központi bizottságának üdvözlő távirata a következőket mondja:

kedves elvtársak!

a szovjet kommunisták és a szovjet nép nevében forró testvéri üdvözlésünket küldjük önöknek, a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusa küldötteinek és az összes magyar kommunistáknak, a népi Magyarország valamennyi dolgozójának.

- a magyar szocialista munkáspárt a IX. pártkongresszus határozataihoz hiven szilárdan és biztosan vezette a magyar népet a szocialista építőmunka magasabb szintre emelése felé: elősegítette, hogy a magyar népköztársaság új, nagyszerű sikereket érjen el a gazdaságban, a tudományban és a kulturális életben. Ezek a sikerek fényesen bizonyítják azt, hogy a magyar szocialista munkáspárt amely alkotó módon alkalmazza a marxizmus-leninizmus általános tetteleit országa konkrét viszonyai között, óriási szervező munkát végzett, tanúsítja, hogy következetesen valóra válik a párt fő irányvonala s hogy a magyar népköztársaság dolgozói sokoldalúan támogatják a párt politikáját. A szocialista építőmunka céljainak elérésében fontos szerepet játszik, hogy az mszmp megingathatatlan s hűséges a szocialista internacionalizmus elveihez a magyar népköztársaság aktívan közreműködik a szocialista országok testvéri együttműködésének fejlesztésében, a kgst és a varsói szerződés tagállamai összeforrottságának erősítésében.

/folyt.köv./

14. 17/11 K 155

x. kongresszus

bkk. 2. /a magyar...7.folyt./e

a magyar szocialista munkáspárt számára megérdemelt nemzetközi tekintélyt és támogatást biztosítottak azok az erőfeszítések, amelyeket a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom marxizmus-leninizmus elvein alapuló egységének megszilárdításáért, az imperializmus ellen, a békéért és a népek biztonságáért küzdő, haladó és demokratikus erők együttműködésének erősítéséért tett.

pártjainkat és országainkat a szovjet és magyar nép közös vívmánya, az igaz testvériség szálai fűzik össze. A szovjet kommunisták az imperialista reakció és a háború ellen, a szocializmus és a kommunizmus végső győzelméért vívott közös küzdelemben a magyar szocialista munkáspártot kipróbált barátoknak és harcostársnak tekintik. Az utóbbi években a szovjet és a magyar kommunisták fegyverbarátsága még jobban megszilárdult és ma már az országaink népei közötti sokoldalú, testvéri együttműködés további fejlődésének hatalmas mozgató ereje.

kívánunk önöknek drága barátaink, sok sikert az mszmp x. kongresszusának munkájához, amely arra hivatott, hogy kijelölje a szocializmus teljes felépítéséhez vezető út legfontosabb állomásait a magyar népköztársaságban.

érjenek el újabb győzelmeket és sikereket az egész magyar dolgozó nép javára!

erősödjének és sokasodjanak a szocializmus vívmányai a szabad magyar földön!

éljen a szovjet és magyar kommunisták harcos szövetsége, a szovjetunió és a magyar népköztársaság népei közötti megbonthatatlan barátság!

éljen a világ kommunistáinak a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus eszméin alapuló egysége és összeforrottsága!

a szovjetunió kommunista pártjának
központi bizottsága

/folyt.köv./

14. 25/e K 155

dkk. 2. /a magyar...8.folyt./e

L.i. brezsnyev beszédét mai bkk. 4. számú kiadásunkon közöltük, a beszédre az alábbi javításokat adjuk:

a beszéd 5. bekezdése helyesen így hangzik:

nagyra értékeljük azt a lehetőséget, hogy részt vehetünk az önök pártjának kongresszusán; ezt nemcsak mint nagy megtiszteltetést értékeljük, hanem mint a testvérpártok együttműködésének és tapasztalatokkal való kölcsönös gazdagodásának fontos formáját is. a kongresszus munkájának légkörében érzékelhetjük a legteljesebben harcostársaink ügyeit és gondjait, itt kerülhetünk közvetlen kapcsolatba azzal az alkotó folyamattal, amely a szocializmus további építésének sarkalatos problémáira vonatkozó határozatokat kollektíven dolgozza ki.

a következő bekezdés 3. sorának végén az „által,, szó elmarad, s az utána következő sorban a „fejlődés,, szó helyett f e j l ő d é s e irandó.

a 4. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 6. sorában a „cinkosainak,, szó helyett c i n k o s a i k n a k irandó.

az utolsó bekezdés alulról számított 2. sorában új mondat kezdődik, a szöveg tehát ez lesz: ...kommunisták részéről. a kommunista és...

a 6. folytatás 1. bekezdésének 9. sorában az „elismerés,, szó helyett f e l i s m e r é s é n irandó.

a 8. folytatás 3. bekezdésének utolsó előtti sorában kezdődő mondat szövege helyesen: együtt érkeznek majd el a ragyogó...

a következő bekezdés 2. sora végén a „testvér,, szó helyett t e s t v é r i irandó.

az L.i. brezsnyev beszédére adott embargót - a javítások figyelembe vétele után - f e l o l d j u k !

/folyt.köv./

14.30/3 H 15¹⁵

bkk 5. hoang van hoan felszólalása

sl bzs ie

1970. november 24.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk hoang van hoan-nak, a vietnami dolgozók pártja küldöttség vezetőjének felszólalását, a beszéd feloldásig embargós.

x x x

- megtiszteltetés számunkra, hogy a vietnami dolgozók pártja központi bizottsága nevében részt vehetünk kongresszusunkon, és kifejezhetjük harci szolidaritásunkat önöknek és önökön keresztül a magyar szocialista munkáspárt egész tagságának, a testvéri magyar munkásosztálynak, a magyar népnek.

az önök kongresszusa abban az évben ült össze, amikor a párt, a magyar nép lelkesedéssel ünnepli Magyarország felszabadulásának 25. évfordulóját. az elmúlt 25 év történelmileg rövid időszak, de ezalatt Magyarországon nagy változások történtek, olyan sikereket értek el, amelyek dicsőséget hoztak országunknak és hozzájárultak a szocialista tábor erőinek fokozásához, európa és a világ békéjének védelméhez.

kongresszusuk összegzi a pártnak a IX. kongresszus óta végzett tevékenységét és meghatározza a párt további irányvonalát. szilárdan hisszük, hogy a kongresszus a dicső forradalmi hagyományokkal rendelkező magyar népet még nagyobb és még fényesebb sikerekhez segíti.

vietnami földön az amerikai imperialisták napjainkban is folytatják, fokozzák a háborút és ez év elején kiterjesztették egész indokínára, dél-vietnamban továbbra is ragaszkodnak lakájaikhoz, a rothadt thieu-ky-khiem klikkhez, hogy meghosszabbítsák a háborút, a katonai megszállást, hosszú időre megosszák országunkat. bár az amerikai imperialisták kénytelenek voltak bejelenteni észak-vietnam bombázásának befejezését, a valóságban több helyen tovább folytatják a bombázásokat. még jobban kiélezte a helyzetet, hogy november 21-én több légi kötelékkel olyan sűrűn lakott területeket bombáztak, mint haiphong, quang ninh, ha tay, hoa binh, ha tinh, sőt még hanoi környékét is.

/folyt. köv./

14.et/11 H 15¹⁵

x. kongresszus

bkk 5. /hoang van ... 1. folyt./bzs

észak-vietnam népe és hadserege méltó csapást mért rájuk: 6 repülőgépet lelőtt és többet megrongált. az amerikai imperialisták bombatámadása megmutatja az imperializmus agresszív arculatát, kifejezi annak az ötponos ugynevezett békekezdeményezésnek a demagóg voltát, amelyet nixon nem egészen két hónapja hozott nyilvánosságra. bombázásukkal nemcsak a vietnami népet támadták, hanem az amerikai nép érdekeit is, s szembeszegültek a világ népeinek békevágyával is.

a vietnami nép hosszú és nehéz háborút folytatott és folytat az agresszió ellen. már nagyon vágyunk arra, hogy békében építhessük országunkat. de a békének együtt kell járnia az igazi függetlenséggel, szabadsággal. amíg az amerikai imperialisták nem hagynak fel a vietnam elleni agresszióval, addig a vietnami nép - ho si minh elnök végrendeletét követve - a testvéri laoszi és kambodzsai néppel szoros szolidaritásban folytatja az usa-elleni honvédő harcot a végső győzelemig.

a vietnami dolgozók pártja és a vietnami nép nevében őszinte köszönetet mondunk a testvérpártok értékes támogatásáért és segítségéért. szilárd meggyőződésünk, hogy a testvérpártok továbbra is határozottan elítélik az amerikai imperialistáknak a vietnami demokratikus köztársaság ellen elkövetett bűntetteit, fokozottan támogatják azt a harcot, amelyet a vietnami laoszi és kambodzsai nép viv függetlenségének és szabadságának megvédéséért. s amellyel védelmezi az indokina félsziget békéjét és hozzájárul délkelet-ázsia és a világ békéjének védelméhez.

vietnam és magyarország harci barátsága és testvéri együttműködése szüntelenül erősödik és fejlődik. a kongresszus nyomán ez a harci barátság és testvéri együttműködés még tovább fog fejlődni és erősödni.

sok sikert kívánunk a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának.

/folyt. köv./
14.45/bzs ke 15¹⁵

- 34 -

x. kongresszus

bkk 5. /hoang van ... 2. folyt./bzs

hoang van hoan végül felolvasta a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának az mszmp. x. kongresszusához intézett üdvözlő levelét

„kedves elvtársak!

, a vietnami dolgozók pártja, vietnam munkásosztálya és népe nevében legszívélyesebb baráti üdvözlőnköt küldjük a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának és rajta keresztül valamennyi magyar kommunistának, a magyar munkásosztálynak, a testvéri magyar népnek. -

a magyar párt több mint fél évszázada folytatja harcát, amely a dicsőséges szocialista forradalommal és a magyar tanácsköztársaság megalakításával indult meg.

1945. április 4-én a magyar nép a szovjetunió segítségével teljesen felszabadította hazáját a fasiszták és egyéb reakció-sok igája alól és kivezette országát, rátért a függetlenség, a szabadság és a szocializmus útjára.

az 1956-os ellenforradalmi lázadás leverése után magyarország hős, tehetséges munkásosztálya és dolgozó népe az mszmp vezetésével, kádár jános elvtárssal az élen, dicsőséges forradalmi hagyományait gyarapítva leküzdötte a sok nehézséget és hatalmas győzelmeket aratott. a magyar népköztársaság most virágzó szocialista ország, amely fejlett iparral és korszerű mezőgazdasággal rendelkezik; szakadatlanul javul a nép anyagi és kulturális helyzete; napról-napra erősödnek a magyar népköztársaság pozíciói és növekszik tekintélye.

a vietnami dolgozók pártja, a vietnami nép nagy örömmel látja a magyar szocialista munkáspárt, a magyar nép óriási eredményeit. a vietnami dolgozók pártja, a vietnami nép úgy tekinti ezeket az eredményeket, mint értékes hozzájárulást a szocialista tábor erejének szilárdításához, a világ munkásosztályának és népeinek a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott közös harcához. szilárd meggyőződésünk, hogy pártjuk mostani kongresszusa újabb, magasabb fokra emeli a szocializmus építését magyarországon, újabb, még nagyobb győzelemhez segíti a magyar népet.

/folyt. köv./
14.50/bzs

- 35 -

ke 15¹⁵

x. kongresszus

bkk 5. /hoang van ... 3. folyt./bzs

a párt, a kormány és a magyar nép, az eddigiekhez hasonlóan továbbra is hatalmas segítséget nyújt a vietnami népnek abban a harcban, amelyet az amerikai agresszorok ellen, hazája megmentéséért és a szocializmus építéséért vív. a vietnami népnek az amerikai agresszió elleni harcát támogató mozgalom, amely átfogja magyarország lakosságának valamennyi rétegét, napról-napra fejlődik, formáiban egyre gazdagodik. jelenleg -, amikor az amerikai imperialisták előtérbe helyezik a háború „vietnamizálását”, dél-vietnamban, kiterjesztik a háborút laoszban és leplezetlenül kiszélesítik a hadműveleteket kambodzsa területén, nixon öt pontból álló úgynevezett „új békekezdemenyezésének”, propagandájával igyekeznek félrevezetni az amerikai népet és a világ közvéleményét, - magyarország népe továbbra is az indokinaí népek oldalán áll, amelyek állhatatosan harcolnak az amerikai agresszió ellen. a proletár internacionalizmus nemes szellemének ilyen nagyszerű megnyilvánulásából nagy erőt merít a vietnami nép, amely egybeforrva laosz és kambodzsa népeivel határozottan és kitartóan küz az amerikai imperialisták ellen, hazája megmentéséért a végső győzelemig.

élve az alkalommal kifejezésre juttatjuk őszinte és mély hálánkat ezért az értékes segítségért és támogatásért.

napról-napra erősödnek és fejlődnek a harcok szolidaritás és a testvéri együttműködés a két ország pártjai és népei között.

további sikereket kívánunk a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának.

a vietnami dolgozók pártjának
központi bizottsága ,,

/mti/

14.55/bzs Hc 15K

- 36 -

x. kongresszus

bkk. 2. /a magyar...9.folyt./e

huszár andor, a tiszai vegyikombinát vezérigazgatója, borsod megye küldötte a tiszai vegyikombinát munkájáról számolt be. elmondta, hogy a magyar-szovjet olefin-egyezmény keretében a leninvárosi tiszai vegyikombinátban 250 000 tonna kapacitású olefin-üzemet létesítenek. az így termelt etilénből nemcsak a tiszai vegyikombinát bővülő polietiléngyárát látják majd el olcsóbb nyersanyaggal, hanem biztosítják a borsodi vegyikombinát számára is - a nagymennyiségű pvc előállításához szükséges - nyersanyagot. az olefin-üzem egyéb termékei is keresettek a világpiacra, s ez nemcsak a tiszai vegyikombinát, hanem az egész magyar vegyipar perspektivikus fejlesztését biztosítja.

a továbbiakban elmondta, hogy leninvárosban az olefin-üzemen kívül felépül egy új, hatmillió tonnás kőolajfinomító is, valamint egy kétezer megawattos hőerőmű. a három új ipari létesítmény eddig egyedülálló összpontosított beruházást jelent ezen a vidéken. megjegyezte, hogy a nagyobb beruházások lassú kivitelezése feleslegesen és sokáig köti le a népgazdaság eszközeit, s így a gazdasági eredmények is csak később realizálódhatnak.

a gazdasági irányítás új rendjének kérdéseiről szólva hangsúlyozta, hogy növekedett a vállalatvezetés hatásköre, felelőssége. a nagyobb önállóság és felelősségvállalás azonban nagyobb kockázattal is jár, de ezt ma még nem vállalja minden vezető.

géczi jános, a nógrád megyei tanács vb elnöke, nógrád megye küldötte a tanácsok nagyobb önállóságának hatását elemezve elmondta, hogy a községi és városi tanácsok öntevékenyebbek lettek, élénkebbek a tanácsulések, a végrehajtó bizottsági ülések. a kedvező légkörben a lakosság összefogása, kezdeményezőkézsége is fokozódott.

/folyt.köv./

15.50/e Hc

-37-

1650

bkk. 2. /a magyar...10.folyt./e

társadalmi munkával terven felül is sok feladatot oldottak és oldanak meg. nincs olyan ágazat, amelyben a megye dolgozói ne teljesítenék túl eredeti előirányzataikat. sok régi kívánság valósul meg: újabb községekben vezetik be a jó ivóvizet, fejlesztik a csatornahálózatot, állami és szövetkezeti társasházak, közintézmények, utak épülnek.

a bányászok helyzetéről szólva elmondotta, hogy a párt és a kormány humánus intézkedései megnyugvást keltenek. a megye történetében soha nem látott korszerű ipartelepítés kezdődött el. az elmúlt négy évben - a rekonstrukciók és fejlesztések nyomán - 27 új ipari üzem, gyáregységet létesítettek, s ezzel tízezer embernek teremtettek munkalehetőséget. az utóbbi évben több mint ötezer asszony lépett munkába. a jövő is biztató; épülnek a korszerű, új üzemek, folytatódik a régiékiek fejlesztése.

géczi jános a nógrádi bányászok s a megye egész lakossága nevében köszönetet mondott mindazoknak, akik tanácsaikkal, anyagi eszközökkel, személyes közreműködésükkel segítettek megoldani bonyolult helyzetüket. a munka nagy része azonban - mint mondotta - még hátra van, mert a meglévő bányáktól most több szénét kérnek, s a népgazdaság azt várja, hogy a széntermelés nógrádban is még gazdagabb legyen. a megye adottságai a gazdaságosság szempontjából nem előnyösek, de a bányászok mindent megtesznek, hogy a várakozásoknak megfeleljenek.

ezután hoang van hoan, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja emelkedett szólásra.

/hoang van hoan beszédét mai bkk. 5. kiadásunkon közöltük, a beszéd embargóját az alábbi javításokkal f e l o l d j u k :

a 2. folytatás megszólítás alatti 3. bekezdése helyesen a következő:

1945. április 4.-én a magyar nép a szovjetunió segítségével felszabadult a fasiszták és egyéb reakciók igája alól és rátért a függetlenség, a szabadság és a szocializmus útjára.

ugyanezen folytatás utolsó bekezdése 5. sorában a szöveg: ...tábor erejének megszilárdításához, a világ...

x x x

hoang van hoan nagy tapsal fogadott beszéde után ebédszűnet következett.

/folyt.köv./
16.12/e

- 38 -

bkk. 2./ a magyar ...11. folyt./ 11

szünet után losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének elnöklésével folytatódott az ülés. a küldöttek nagy tapsa közepette wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára lépett az emelvényre.

kedves küldött elvtársak!

nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága, hazánk valamennyi dolgozója nevében forró, szívből jövő üdvözlőnként és legjobb kívánságainkat tolmácsoljam az önök kongresszusának.

a x. kongresszuson az önök pártja büszkén adhat számot arról, hogy a magyar népköztársaság nagy és tartós eredményeiről a gazdasági, a társadalmi és a kulturális fejlődés területén. a magyar nép pártja vezetésével elismerésre méltó sikereket ért el a szocializmus építésének minden területén, megsokszorozta az ország gazdasági erejét, emelte az életszínvonalat és megerősítette politikai egységét.

a magyar népköztársaság további fejlődésének legfőbb feladatai, amelyek kongresszusuk témáját képezik - például a hatékonyabb gazdálkodás biztosítása, a társadalmi termelés növelése a műszaki fejlesztéssel és a munka termelékenyebbé tételével, az ipar szervezésének korszerűsítése, a külkereskedelem tökéletesítése, a tervezés és az irányítás módszereinek javítása, az oktatásügy és a tudomány fejlesztése, a nép szocialista tudatának emélyítése - ki jelölik országuk előtt a helyes utat, amely új eredmények, a szocializmus újabb vívmányainak eléréséhez vezet.

a magyar szocialista munkáspárt tevékenységében egybekapcsolja a hazafiság és az internacionalizmus elveit, erősíti a népek szocialista közösségének egységét és a nemzetközi kommunista mozgalom szolidaritását, s ezzel megérdemelt tekintélyre tett szert a testvéri marxista-leninista pártok körében.

a lengyel egyesült munkáspártot kipróbált barátság, államaink és népeink eszmei közössége, törekvéseink és létfontosságú érdekeink azonossága fűzi az önök pártjához.

/folyt.köv./
16.25/11

-39 -

bkk. 2./ a magyar ...12. m./ il

ennek köszönhető -, hogy eredményesen fejlődik országaink politikai, gazdasági és kulturális együttműködése. évről-évre erősödnek a lengyel-magyar gazdasági kapcsolatok. az országaink közötti kereskedelmi forgalom az utóbbi évtizedben négyszeresére nőtt, s az együttműködés 1971-75-re tervezett további fejlesztése mindkét fél gazdasági haladásának fontos tényezője lesz.

pártjainkat az a meggyőződés vezérli, hogy mind a gazdasági és műszaki haladás érdekei, mind az alapvető politikai indokok szükségessé teszik a kétoldalu együttműködést, s a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tagországainak széles értelemben vett gazdasági integrációját is. az összes szocialista ország érdekeinek megfelelő munkamegosztás, az ipari szakosítás és termelési kooperáció, a testvéri országok hosszú távlagra szóló beruházási és fejlesztési terveinek egyeztetése fontos feltétele a tudományos-műszaki forradalom vívmányai gyors alkalmazásának, s alapja szövetségünknek és a szocialista tábor politikai egységének.

elvtársak!

a mi közös legfőbb törekvésünk a biztonság, a tartós béke biztosítása Európában és az egész világon. ennek érdekében - a többi testvéri szocialista országgal szolidárisan tevékenykedve - küzdünk az imperializmus agresszív politikája ellen, amelynek legújabb brutális megnyilvánulása, hogy az amerikai légiereő felújította a vietnami demokratikus köztársaság bombázását. a provokációt, amely a nemzetközi kapcsolatok légkörének elmérgesítésére szolgált, kategórikusan elítéljük. országaink mindig támogatták és a jövőben is támogatni fogják a szabadságukért szuverenitásukért harcoló népeket. ugyanakkor politikánk alapja a Lenin eszme, a békés egymás mellett élés valamennyi állammal, függetlenül társadalmi rendszerüktől.

/folyt.köv./

16.30/il

bkk. 2./ a magyar ...13. folyt./ il

a szocialista országok következetes békepolitikája, a varsói szerződés államai összeforrottságának és védelmi erejének megerősödése azt eredményezte, hogy nyugat-Európában - különösen az utóbbi időszakban - felülkerekedtek az enyhülés és az együttműködés tendenciái, amelyek minden nép érdekeinek megfelelő széleskörű államközi megállapodások reményével biztatnak. erről tanuskodik az a visszhang, amelyet a kormányok és a közvélemény körében keltett a varsói szerződés tagországainak budapesten, 1969. március 17-én elfogadott kezdeményezése, hogy üljön össze az európai konferencia a biztonság és együttműködés tárgyában. erről tanuskodik a szocialista országok és a német szövetségi köztársaság közötti kapcsolatok normalizálásának folyamata is, amely a szovjetunió és az nszk a lengyel népköztársaság és az nszk között nemrég varsóban parafált szerződésben jutott kifejezésre.

minden jel arra mutat, hogy ezek a szerződések - megnyitva az nszk és a varsói szerződés tagállamai közötti kapcsolatok normalizálásának alkotó folyamatát - fordulóponttá válhatnak európai háború utáni történetében. azt akarjuk, hogy az a huszonötév, amelyet az nszk revansista erői és a nato agresszív imperialista körei által állandóan élesztett és szított hidegháborús légkör jellemezett, már csak a visszahozhatatlan múltat jelentse, s hogy soha ujja ne szülessen.

bár a nyugatnémet állam politikai lényege és osztály jelege nem változott, meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy az nszk jelenlegi kormánya, brandt kancellár vezetésével elébe ment békejavaslatainknak és lerakta a tartós megegyezéshez, a tényleges és kölcsönösen előnyös együttműködéshez vezető új realiztikusabb keleti politikájának alapját.

hogy milyen ütemben halad majd az nszk és a szocialista országok közötti kapcsolatok normalizálásának - véleményünk szerint feltartóztatatlan - folyamata, az nemcsak a lengyelország és az nszk között parafált szerződés aláírásával, továbbá a moszkvában és a varsóban kötött szerződések ratifikálásával függ szorosan össze. ez az ütem attól is függ, hogy az nszk egyenjogú nemzetközi jogi alanyként ismerje el a német demokratikus köztársaságot, és a két német államot vegyék fel az egyesült nemzetek szervezetébe, európa és a béke érdekei azt követelik, hogy meggyorsuljon ez a folyamat.

/folyt.köv./

16.35/il

bkk. 2./ a magyar 14. folyt./ 11

a szocialista államok és a német szövetségi köztársaság közötti szerződések életbeléptetése új légkört teremt Európában, ami kedvez az európai konferencia összehívásának, valamennyi olyan megállapodásnak hogy a kölcsönös kapcsolatokban lemondanak az erő alkalmazásáról; hogy gazdasági, tudományos-műszaki és kulturális együttműködéssel a béke megszilárdítását biztosítják a kollektív biztonság elvei alapján.

pártjaink a szocialista államok egységében, a nemzetközi kommunista - és munkásmozgalom egységében, az egész antiimperialista front egységében látják a békéért, a haladásért, és a népek szabadságáért vívott harc erejét. ez a lenini internacionalizmus elvein alapuló egység volt és marad az emberiség jövőbe vezető útját megvilágító, legyőzhetetlen erejű szocialista eszmébe vetett hitünk forrása.

szívvel kívánunk önöknek, küldött elvtársak, gyümölcsöző munkát és sikereket azoknak a fontos határozatoknak a végrehajtásában, amelyeket kongresszusuk elfogad. pártjuknak, a magyar munkásmozgásnak, a magyar népek nagy sikereket kívánunk a magyar népköztársaság továbbfejlesztésében.

éljen a magyar szocialista munkáspárt, a magyar munkásosztály és a magyar nép marxista-leninista élcsapata!

éljen a lengyel-magyar barátság!

éljen a kommunisták nemzetközi szolidaritása és egysége!

éljen a béke és a szocializmus!

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk. 2./ a magyar / hírre:

a 6. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított negyedik sora lejjén a szöveg helyesen:

...megingathatatlanul hűséges a ...

a 7. folytatás 3-4. sorában a szöveg:

...kommunista és munkásmozgalom a marxista-leninista elveken alapuló egységének...

/mti/

16.40/11 4c 175

- 42 -

bkk. 7. todor zivkov beszéde

pr/e zs

1970. november 24.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk todor zivkov kongresszusi felszólalásának szövegét. a beszéd s z i - g o r u a n embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

kedves elvtársnők és elvtársak!

örömmel és elégedetten továbbítom a bolgár kommunista párt központi bizottsága, országunk kommunista és dolgozó szívélyes, harcos üdvözlését a testvéri magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának, a magyar kommunistáknak, az egész baráti magyar népek.

nagy figyelemmel hallgattuk kádár elvtárs tartalmas beszámolóját pártjuknak a ix. kongresszus óta kifejtett tevékenységéről, eredményeiről. a mérleg kitűnő, önök joggal lehetnek büszkéek ezekre az évekre, amelyeket az alkotás és a hősi munka, a szocializmus építésének maradandó sikerei jellemeznek.

megismerkedtünk Magyarország fejlődésének a következő öt évre szóló terveivel is. számunkra kétségtelen, hogy az elkövetkező öt évben a magyar szocialista munkáspárt a magyar népet új, még magasabb csúcokra vezeti a gazdaságban, a tudományban és a kultúrában, valamint az életszínvonal terén.

a testvéri Magyarország a szocialista építés győzelmes útján egyre nagyobb lendülettel és egyre magabiztosabban halad előre. mi, bolgár kommunisták és bolgár dolgozók, önökkel együtt örülünk ennek és teljes szívvel köszöntjük önöket!

az önök sikerei a mi sikereink is, mert világos bizonyítékaik eszméink erejének és igazságosságának, a szocialista társadalmi rendszer alkotó lehetőségeinek, a marxista-leninista pártnak a szocialista társadalom megteremtésében betöltött, semmivel nem helyettesíthető szerepének. az önök sikerei a mi sikereink is, mert mi, a szocialista közösségben tömörült testvéri országok szilárdan elhatároztuk, hogy közösen védjük meg vívmányainkat, vállalva haladunk előre a barátság és az együttműködés, a közös felemelkedés útján.

/folyt.köv./

17.00/e 4c 175

- 43 -

x. kongresszus

bkk. 7. /todor zsvkov...1.folyt./e

tisztelt elvtársak!

néhány hónap múlva szófiában megtartjuk a bolgár kommunista párt x. kongresszusát, amelyre mi is hasonlóan jó és örvendetes mérleggel készülünk. Bulgária ma fejlett szocialista állam, korszerű ipara, gépesített szövetkezeti mezőgazdasága, fejlett tudománya és kultúrája van.

Bulgáriában a nemzeti jövedelem felét létrehozó ipar végérvényesen a gazdasági élet vezető ágazata lett. Különösen gyors tempóban fejlesztjük a korszerű iparágakat, amelyek nagyjelentőségűek a népgazdaság műszaki rekonstrukciójában és az ipar hatékonyságának növelésében.

A szövetkezeti rendszer győzelme, az anyagi-termelési bázis megerősödése megteremtette annak feltételeit, hogy a mezőgazdasági termelést - a háború előtti időszakhoz viszonyítva - két és felszeresére növeljük. A párt most elsőrendű fontosságot tulajdonít a mezőgazdasági termelés koncentrálásának és szakosításának, annak, hogy a mezőgazdaságot fokozatosan új, ipari alapokra helyezték.

Az ötödik ötéves terv éveiben a nemzeti jövedelem 50 százalékkal nőtt, a növekedés több mint 90 százaléka a munkatermelékenység növelésének eredménye. Ezzel megteremtjük népünk életszínvonalának emelésének szilárd alapját.

A párt x. kongresszusa felvázolja a szocialista gazdaság további intenzív fejlődésének átfogó programját a termelés koncentrációja és automatizálása útján, meghatározza a társadalmi viszonyok és az irányítási rendszer tökéletesítésének módját.

A x. kongresszuson ezenkívül elfogadjuk a bolgár kommunista párt programját - a párt és az ország nagyjelentőségű alapokmányát.

küldött elvtársnők és elvtársak!

eléggedetten állapítjuk meg, hogy a két párt között teljes egység van a világ jelenlegi fejlődésének minden kérdésében.

/folyt.köv./

17.05/e Hc 174

- 44 -

té

x. kongresszus

bkk. 7. /todor zsvkov...2.folyt./e

A bolgár kommunista párt és népünk gyűlölettel elítéli az amerikai katonaság barbár cselekedeteit Vietnámban, Laoszban és Kambodzsában. Kifejezzük felháborodásunkat, hogy az amerikaiak ismét bombázzák a vietnami demokratikus köztársaság békés városait és falvait. A Szovjetunióval és a többi szocialista országgal együtt a bolgár népköztársaság a jövőben is megadja a szükséges erkölcsi és anyagi segítséget a harcoló vietnami népnek. Mély meggyőződésünk, hogy a sokat szenvedett nép igazságos ügye a nehézségek ellenére győzni fog, ura lesz saját földjének és maga intézheti sorsát. Indokina szabadságért és függetlenségéért küzdő népeinek ügye győzedelmeskedni fog!

Mi határozottan az izraeli agresszió ellen harcoló, az imperializmus elnyomó kísérleteivel szembeálló arab népek oldalán állunk. Támogatjuk, és a jövőben is támogatni fogjuk az elrabolt területek felszabadítására, a nemzeti fejlődésre és a szociális haladásra tett erőfeszítéseket.

A bolgár népköztársaság minden erejével Európa és a Balkán békéjének, biztonságának megerősítésére törekszik, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés elvei és a háború utáni fejlődés realitásainak elismerése alapján.

Mi, bolgár kommunisták, a kommunista ügy internacionalista jellegének értelmezéséhez hiven, pártunk történelmi útjának tanulságaiból kiindulva - jövőre ünnepeljük pártunk megalapításának 80. évfordulóját -, nagyra értékeljük a szocialista országok közötti barátságot, a sokoldalú testvéri kapcsolatokat, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom együttműködését, összefonottságát.

Sokszor megállapítottuk már mindannyian, hangsúlyoztuk is, hogy a szocialista közösség ma a világban végbemenő forradalmi folyamatnak, a békének, a népek szabadságának és boldogságának fő ereje és támasza. A szocialista közösség országai nemzeti kötelességüket teljesítve fejlesztik gazdasági, ideológiai és katonai erejüket és ezzel eleget tesznek internacionalista kötelességüknek is. Ezért a bolgár kommunisták nagyra értékelik a szocialista országok közötti barátságot és a sokoldalú együttműködést a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában és a varsói szerződés szervezetében; a szocialista országok kétoldalu és sokoldalú együttműködését.

/folyt.köv./

17.10/e

Hc 174

- 45 -

x. kongresszus

bkk. 7. /todor zsvkov...3.folyt./e

pártunk és népünk mélységesen hálás a szovjetunió kommunista pártjának, a szovjet kormánynak és a szovjet népnek. sokoldalú testvéri támogatásuk bulgáriában a szocialista építés sziklaszilárd alapja volt. ideológiai, politikai, gazdasági, katonai és kulturális erejük az a hatalmas erő, amelyre mi a szocialista közösség testvéri családjába tömörült szocialista országok magabiztosan támaszkodhatunk, hogy előre lépjunk a kommunizmus felé.

szeretném itt a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusa előtt kifejezni elégedettségünket a bolgár és a magyar nép barátságának és testvéri kapcsolatainak fejlődése felett. az utóbbi években országaink között erősödött és bővült a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés. minden feltétele megvan annak, hogy tovább bővüljenek és elmélyüljenek e kapcsolatok mind a két ország között, mind a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa keretében.

pártjaink között teljes nézetazonosság van a nemzetközi kommunista mozgalom helyzetét illetően is.

mozgalmunk a „világ proletárjai egyesüljetekek!”, jelszó jegyében született. a proletár internacionalizmus és a tanításunk igazságáért vívott harc mindig életbevágóan fontos volt, alapvető feltétele a harc sikerének. ma, amikor a világreakció különösen aktív, amikor állandó erőfeszítéseket tesznek arra, hogy az ideológiai diverzió útján behatoljanak sorainkba, kötelességünk fáradhatatlanul harcolni az opportunizmus ellen, a szocialista országok egységének erősítéséért, a világ kommunista mozgalma egységének erősítéséért, a világ forradalmi és haladó erőinek tömörítéséért. a bolgár kommunista párt nagyra értékeli a magyar szocialista munkáspárt erőfeszítéseit és hozzájárulását mozgalomunk egységének és összeforrottságának erősítéséhez.

befejezésül hangsúlyozni szeretném, hogy a magyar szocialista munkáspártban és a magyar népben a bolgár kommunista párt és a bolgár nép hű testvérét, elvtársát és szövetségeseit látja a kommunizmus nagy ügye győzelméért vívott harcban.

kívánok önöknek, drága magyar elvtársaink, eredményes munkát az önök x. kongresszusán, sikereket álmaik, terveik és kezdeményezéseik valóráváltásában.

/folyt.köv./

17.15/e HC 1747

x. kongresszus

bkk. 7. /todor zsvkov...4. folyt./e

éljen a magyar szocialista munkáspárt, a magyar munkáosztály és a magyar nép kipróbált marxista-leninista élcsapata, a magyar népköztársaság szocialista építőmunkájának elismert vezetője!

éljen a magyar és a bolgár nép barátsága!

erősödjék és győzedelmeskedjék a kommunista világmozgalom, a marxizmus-leninizmus és a proletár nemzetköziség leggyőzhetetlen zászlaja alatt!

/mti/

...

HC 1747

bkk. 2./ a magyar ... 15. folyt./ 11

wladyslaw gomulka nagy tapssal fogadott beszéde után karakas lászló,

a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára szólalt fel. bevezetőben hangsúlyozta: a megye párttagsága, a munkások, a parasztok és az értelmiségiek többsége meggyőződéssel vallja, hogy pártunk a munkásosztály politikáját valósítja meg, a nép érdekében tevékenykedik. a továbbiakban arról szólt, hogyan fejlődött megyéjükben a párt munkamódszere, munkastilusa. a párt vezető szerepe az élet valamennyi területén hatékonyabbá vált; a kitűzött célok alapjában teljesültek, ami egyben politikánk folyamatosságát realitását bizonyítja. növekedett a megyei és valamennyi pártbizottság önállósága, és ezekkel együtt politikai felelőssége is. a helyes munkamódszerek következtében erősödött a pártdemokrácia, jobban elhatárolódnak egymástól a párt-, az állami, a társadalmi és a gazdasági szervek sajátos feladatai. minden fontos kérdésben területi döntések születnek, gyakorlattá vált, hogy a végrehajtó bizottság rendszeresen beszámol a pártbizottságnak a két ülés között végzett tevékenységéről.

a továbbiakban rámutatott: a pártmunka fejlesztésében most különösen fontos, hogy következetesek és egységesek legyünk a politika végrehajtásában, erősítsük és fejlesszük a pártellenőrzést, mert a feladatok kidolgozásában ugyan jelentős az előrehaladás, de a végrehajtásra nem fordítunk kellő figyelmet.

hangsúlyozta: szükséges, hogy a minisztériumok és egyéb országos főhatóságok fokozottabban vegyék figyelembe a területi pártszervek észrevételeit, jelzéseit, mielőtt fontos kérdésekben döntenének. fontos, hogy a párt és annak szervezetei ne dolgozzanak mások helyett; mindenki végezze el a saját munkáját önállóan, felelősséggel, így a pártszerveknek több idejük marad az elvi, politikai vezetés hatékonyabbá tételére, a határozatok következetesebb megvalósítására, ellenőrzésére.

ezután focik jend, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnöke emelkedett szólásra.

/focik jend beszédét mai bkk. 3-as kiadásunkon közzöltük. a beszéd embargóját a következő javítással f e l o l d j u k !/

a bkk. 3-as kiadás 6. folytatásában a megszólítás alatti bekezdés utolsó előtti sorától a szöveg helyesen:

...egymással összehangoltan k é s z ü l az 1985-ig terjedő...

/folyt. köv./
17.43/11

bkk. 2. /a magyar...16.folyt./e

ezután dr. gustav husak, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára lépett a küldöttek nagy tapsa közben a mikrofonhoz.

tisztelt elvtársnők és elvtársak!

engedjék meg, hogy csehszlovákia kommunista pártja, munkásosztályunk, dolgozó népünk nevében a legszívvelősebben üdvözljem a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusát, a kongresszus küldötteit, pártjuk minden tagját és a magyar népköztársaság dolgozóit.

a csehszlovák kommunisták, dolgozó népünk nagy figyelemmel kíséri a magyar nép életét, munkáját és a magyar szocialista munkáspárt tapasztalatait. nagyra értékeljük a szocialista társadalom építésében eddig elért eredményeiket. a magyar kommunisták, a magyar proletariátus hosszú évtizedeken át vívott harcaink nemcsak szomszédosak, hanem sok közös demokratikus, forradalmi hagyomány és a közös szocialista cél is összeköti őket. a magyar népköztársaságban lezajlott nagy társadalmi változások, a gazdasági potenciál növekedése, az ipari termelés, a mezőgazdaság, a tudomány és a kultúra fejlődése az önk népének és tapasztalt forradalmi élcsapatának, a magyar szocialista munkáspártnak alkotó és odaadó munkája eredményét jelzik. mi csehszlovákiában őszintén örülünk a szomszédos magyar nép, barátunk és szocialista szövetségeseink minden eredményének.

csehszlovákia dolgozói a második világháború után a kommunista párt vezetésével szintén figyelemreméltó eredményeket értek el a szocialista társadalom építésében, a gazdaság, a tudomány, a kultúra és az életszínvonal fejlesztésében. munkásosztályunk, szervezeteti parasztságunk, dolgozóink joggal büszkék 25 éves önfeláldozó munkájuk eredményeire.

/folyt.köv./

17.5 e HC 1845

bkk. 2. /a magyar...17.folyt./e

az átmenet a kapitalizmusból a szocializmusba nálunk sem volt egyszerű - sok buktató és probléma kísérte. csehszlovákia kommunista pártja, dolgozó népünk és társadalmunk tuljuttott fejlődésének válságos évein, különösen az 1968-1969-es éveken. nehézségeinknek és válságunknak sok oka volt. ezek gyökerei korábbra nyulnak vissza, a társadalmi problémák osztályszempontokból való megközelítésének elhanyagolása, a politikai és ideológiai munka meggyengülése, a burzsoá ideológia, valamint a kispolgári tendenciák elleni harc lanygulása, a célok szubjektív kifűzése, az egyes fejlődési szakaszok átugrása, valamint a párt és a munkásosztály, a párt és a parasztság illetve az értelmiség közötti szoros szövetség elhanyagolása, kedvező feltételeket teremtett az opportunisták és revizionisták tendenciák erősödéséhez, a párttagság, a lakosság elégedetlenségéhez. ilyen körülmények között került sor az 1968. januári változásokra. a kommunisták, államunk minden becsületes polgára meg volt győződve arról, hogy szükséges és lehetséges a párt és a társadalom életében meglévő hibák és hiányosságok marxista-leninista alapon való kiküszöbölése, a felgyülemlett problémák megoldása, a szocialista társadalom hathatósabb fejlesztése. a gyenge pártvezetés azonban a kezdeményezést átengedte a revizionista és opportunisták erőknek, s teret nyitott a leplezetlen szocialistaellenes erők számára is. a párt vezetésének jelentős része fokozatosan jobboldali pozíciókat foglalt el, s ez dezorientálta a párttagság tömegeit, belülről bomlasztotta a pártot, és így az megszűnt a társadalmi mozgás irányító központja lenni. felbomlott az állami és hatalmi apparátus; a szocialista népgazdaság irányítása, s 1968 nyarán az ellenforradalmi veszély csehszlovákiában már olyan méreteket öltött, hogy a szocialista társadalom létét fenyegette. az ellenforradalom felülkerekedését csehszlovákiában csak a szovjetunió és többi szövetségeseink testvéri, internacionalista segítségével lehetett megállítani, amelyeket munkásosztályunknak, dolgozóinknak nyújtottak.

a revizionista erők ellenforradalmi bomlasztása nyomán nehéz örökség maradt ránk. pártunk új vezetése 1969 áprilisától lépésről-lépésre számolja fel ennek politikai és gazdasági következményeit. elsősorban arra összpontosítottunk, hogy a marxista-leninista elvek alapján egyesítsük valamennyi egészséges erőt a pártban belül, megtisztítsuk a pártot az opportunisták és revizionista elemektől, felújítsuk egész pártunk eszmei és cselekvési egységét. másfél év erőfeszítése után elmondhatjuk, hogy csehszlovákia kommunista pártja újra szilárd marxista párt, újra társadalmunk vezető ereje és mindennapi munkájáért egyre jobban megnyeri a munkásosztály, a dolgozó nép valamennyi rétegének bizalmát. pártunk, valamennyi dolgozó réteg figyelmét a konkrét politikai és különösen gazdasági problémák megoldására, szocialista társadalmunk fejlesztésére összpontosítottuk.

/folyt.köv./

17.05/3

4c 1845

bkk. 2. /a magyar...18.folyt./e

a belpolitikai válság leküzdésével egyidőben megnyílt a lehetőség testvéri és szövetségi viszonyunk felújítására a szovjetunióval, a magyar népköztársasággal és a többi szocialista országgal. megállapíthatjuk, hogy ma már csehszlovákia ismét szilárd láncszeme a szocialista tábornak, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalomnak. a csehszlovák kommunisták a közelmúlt időszak válságaiból egyértelműen azt a következtetést vonták le, hogy az imperialista mesterkedések, a revizionista és antiszocialista erők elleni harcunk csak akkor lehet eredményes, ha minden téren erősítjük a kommunista- és munkáspártok nemzetközi szolidaritását, elmélyítjük a szocialista országok együttműködését, és nem engedjük gyengíteni a szovjetunióhoz fűződő baráti, szövetségi kapcsolatainkat.

tisztelt elvtársnők, elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt és a magyar dolgozó nép eddigi eredményeit elismerve, mélyen meg vagyunk győződve arról, hogy sikeresen meg fogják valósítani a szocialista társadalom magasabb szintű építésének programját, amelyet kongresszusuk tárgyal. ez a program kifejezi a magyar dolgozók alapvető érdekeit, ugyanakkor hozzájárul a szocialista országok egységének és együttműködésének elmélyítéséhez is. országaink nagy mértékben érdekeltek együttműködésünk kölcsönös elmélyítésében, amely a nemzetközi szocialista munkamegosztás minőségileg fejlettebb formáinak érvényesítésével, a szocialista társadalom összes előnyeinek kihasználásával sikeresen fejlődik.

tisztelt elvtársak!

a csehszlovák küldöttség nevében megköszönöm kádár elvtárs beszámolójában hozzánk intézett kedves szavait. önöknek, a kongresszus küldötteinek mégegyszer tolmácsolom csehszlovákia kommunista pártja, a csehszlovák nép üdvözlését és további sikereket kívánok a magyar nép javát szolgáló munkájukhoz.

Éljen a magyar szocialista munkáspárt!

Éljen a csehszlovák és a magyar nép testvérisége és barátsága!

erősödjék a szocialista országok és a nemzetközi kommunista mozgalom egysége!

ezután szünet következett.

/fobt.köv./
18.05/e

4c 1845

bkk 2. /a magyar ... 19. folyt./bzs

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás a mai bkk 2. /a magyar ../ számú hírre:

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 1. sorában a felszólaló neve helyesen:

dr. márt a f e r e n c

a 11. folytatás /gomulka-beszéd/ megszólítás alatti 1. bekezdés 3-4. sorában a szöveg:

... szívből jövő üdvözetünket tolmácsoljam az önök ..

az ezt követő bekezdés 2. sorában a szöveg helyesen:

... nagy és tartós eredményeket ért el a gazdasági, a társadalmi és a kulturális ...

a 12. folytatás megszólítás fölötti bekezdésének alulról számított 2. sorában a szöveg:

... gyors alkalmazásának, s alapja a szocialista tábor politikai...

a 13. folytatás 1. bekezdése alulról számított 3. sorától a szöveg:

... folyamata is, amely a szovjetunió és az nszk között ez év augusztusában moszkvában megkötött szerződésben, valamint a lengyel népköztársaság és az nszk között ...

x x x

/folyt. köv./
18.10/bzs

- 52 -

bkk 2. /a magyar ... 20. folyt./bzs

szünet következett, majd benke valéria elnökletével folytatva munkáját a kongresszus. a küldöttek nagy tapsa közepette todor zsvikov a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára lépett a mikrofonhoz.

todor zsvikov beszédét a mai bkk 7. sz. kiadásunkban közöltük, arra a következő javításokat adjuk:

az 1. folytatás hatodik bekezdése /,, a x. kongresszuson...., -

teljes egészében kimarad.

a 2. folytatás első bekezdését teljes egészében visszavonjuk, helyette a következő irandó:

„ a bolgár kommunista párt és népünk gyűlölettel elítéli az amerikai katonaság barbár cselekedeteit vietnamban, laosban és kambodzsában. mély meggyőződésünk, hogy indokina szabadságáért és függetlenségéért küzdő népeinek ügye győzedelmeskedni fog!,,

a 4. folytatást teljes egészében visszavonjuk, helyette kérjük a következő szöveget használni:

„éljen a magyar szocialista munkáspárt!

éljen a magyar és a bolgár nép barátságai!

éljen és győzedelmeskedjék nagyszerű kommunista ügyünk!,,

x x x

/folyt. köv./

18.15/bzs

- 53 -

bkk. 2. /a magyar...21.folyt./e

todor zsvkov beszédének embargóját ezekkel a javításokkal feloldjuk!

x x x

todor zsvkov nagy tapssal fogadott felszólalása után pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára kapott szót. a megye gazdasági életét elemezve rámutatott, hogy eredmények szorosan kapcsolódnak a gazdaságirányítási rendszer reformjának kiteljesedéséhez. sokat kell azonban még tenni a realisabb gondolkodásmód elsajátításáért, jobban kell tájékoztatni az embereket a közvéleményt érintő kérdésekről. közvéleményünkben továbbra is előtérben állnak az életszínvonalal, az árakkal és a bérekkel kapcsolatos kérdések. az emberek a valóságosnál kedvezőtlenebbül értékelnek bizonyos intézkedéseket, például az árváltoztatásokat. a gazdasági felvilágosító munkában mindenekelőtt a jövedelem létrehozásának módjáról, a termelésről kell az embereket tájékoztatni, mert elosztani csak azt lehet, amit megtermeltek. csak azoknak a termékeknek az árát lehet csökkenteni, amelyek gyártásánál növekszik a termelékenység, javul az önköltség.

a felszólaló ezután bírálta az elosztásban tapasztalható egyenlőségi szemléletet, amely ma még erősen él a közvéleményben. véleménye szerint ez arra vezethető vissza, hogy sokan helytelenül értelmezik elveinket.

- az agitáció és a propaganda eszközeivel továbbra is küzdenünk kell az anyagiasság, a kapzsiság, az önzés ellen - mondta, - de legalább ennyire fontos, hogy egyértelműen hirdessük a „mindenkinek munkája szerint”, elvet is, mert az egyenlőségi passzívítást, érdektelenséget idéz elő.

a küldött ezután ismertette a megyei pártszervek propagandamunkáját, majd a szocialista gondolkodásmód terjesztésének fontosságáról szólt.

/folyt.köv./

19.38/e

- 54 -

NA 2010

bkk. 2. /a magyar...22.folyt./e

dr. gál istván, a tatabányai szénbányák igazgatója, komárom megyei küldött előljáróban arról beszélt, hogy az egész világon megnövekedett az igény a különféle energiahordozók - köztük a szén - iránt. utalt a magyar szénbányászat helyzetére is, megemlítve, hogy össztermelésének több mint 30 százalékát ma már gépekkel jövesztik, a termelés 60-65 százalékát gépek rakják fel, és több mint 90 százalékát gépek szállítják el. a szénbányáktól a népgazdaság a néhány évtől ezelőtti tervekhez és határozatokhoz képest most többet vár. ezért tovább kell fejleszteni a technikát a szénbányászatban is, hogy ki lehessen elégíteni a szén iránti igényeket.

a megváltozott helyzet alapján biztosítani kell a fokozott korszerűsítés és gépesítés anyagi lehetőségét, a megművelt szénvagyonok pótlását, de igen időszerű volna néhány új akna telepítésének sürgős megkezdése is. mindez azonban csak a kormányzat segítségével lehetséges. a továbbiakban foglalkozott a szénbányászat munkaerő-gondjaival. többek között elmondta, hogy tatabányán a korábbi években általában 200 vājártanulót tudtak felvenni, tavaly azonban már csak huszat. azelőtt a tatabányai bányaiipari technikumokban állandóan 150-200 százalékos volt a túljelentkezés, az idén viszont a technikum helyeknek még a felét is csak nehézségek árán tudták betölteni. hasonló gondokkal küzd a miskolci nehézipari műszaki egyetem bányaművelési kara is.

a gazdasági szabályozóknak a szénbányászatra gyakorolt hatásáról szólva kiemelte: - a gazdasági szabályozók kialakításakor bőséges volt az energia - különösen a szilárd tüzelőenergiához. ennek megfelelően alakították ki az illetékesek a szénbányászat gazdasági környezetét. a megváltozott helyzet indokoltá teszi, hogy módosítsák a széniparral kapcsolatos gazdasági szabályozókat. gondolni kell arra is, hogy hazánk viszonylag szegény energiában, tehát az eddiginél fokozottabb energiatakarékosságra kell ösztönözni a fogyasztókat.

tóth lajos, a vaskeresztesi termelősövetkezet elnöke vas megye nemzetiségi lakossága nevében üdvözölte a kongresszust, majd rámutatott:

- a nemzetiségi községek századokon át politikailag és gazdaságilag elmaradottabbak voltak az átlagosnál, mert az urak magyarországa, különösen a 25 éves horthy-rendszer politikája tervszerűen sorvasztotta elsősorban a délszláv-lakta területeket.

/folyt.köv./

20.50/e

- 55 -

NA 2010

x. kongresszus

bkk. 2. /a magyar...23. folyt./e

a nemzetiségi lakosság sorsának javulását a felszabadulás tet-
te lehetővé; az általánosan bekövetkezett társadalmi változá-
son kívül azzal is, hogy megteremtette a marxi-lenini nemzeti-
ségi politika megvalósításának feltételeit. sajnos a fejlődés
nem volt egyértelmű, azonban a párt következetes politikájának
eredményeként eljutottunk odáig, hogy ma már az itt lakók dön-
tő többsége helyesli a párt politikáját, és tevékeny híve a
szocializmus építésének.

- a megye területén élő nemzetiségi lakosság tudati nevelé-
sét nagyban elősegítette a tsz-mozgalom is. a legutóbbi két-
három évben a megye nemzetiségek lakta tájain különösen megé-
lénkült a nevelő munka. az előadás-sorozatokon, rendezvényeken
nagy számban vett részt a nemzetiségi lakosság is. a tsz-hez
tartozó három községből az 1940-es években mindössze négyen jár-
tak középiskolába, egyetemre senki, jelenleg 56 a középiskolá-
sok száma, s heten főiskolán, illetve egyetemen tanulnak. ez a
fejlődés jellemzi a többi nemzetiségi községet is.

dr. vámosi erzsébet vezető főorvos, pest megye kommunisztái-
nak küldötte hozzászólásában a többi
közt a falusi lakosság szociális és egészségügyi ellátásával fog-
lalkozott. örömmel adott számot a kongresszusnak az e téren
elért nagyszerű eredményekről, s rámutatott:

- megelégedéssel nyugtázhatjuk, hogy ma már az urbanizáció
követeli meg a falvak közegészségügyi fejlesztését. ez igen nagy
lépés. a közép- és hosszútávú tervekben megfogalmazott fejlesztés,
az ellátási színvonal fokozatos emelése, illetve az ehhez
szükséges személyi, anyagi feltételek zavartalan biztosítása to-
vábbra is fontos feladat. a jogos igények - mondotta - a nagy
ráfordítások ellenére is a megvalósítás lehetőségei előtt járnak.
megítélésem szerint a vállalatoknak, szövetkezeteknek a mainál
nagyobb részt kellene vállalniuk az emberek egészségügyi, szo-
ciális és kulturális ellátásából.

a küldött végül annak a meggyőződésének adott kifejezést,
hogy a központi bizottság beszámolójában felvázolt tervek a kö-
vetkező esztendőben realizálódnak, s az egészségügyi, szociá-
lis ellátás tovább fejlődik hazánkban.

/folyt.köv./

20.55/e

x. kongresszus

bkk. 2. /a magyar...24. folyt./e

varga ferenc, a kalocsai járási pártbizottság első titkára
----- a járás fejlődéséről szólva elmondotta, hogy
közös gazdaságaik különösen a szarvasmarha és sertéstenyésztés-
ben értek el jelentős sikereket. a termelőszövetkezetek és az
állami gazdaságok társulásai hat helyen építenek szakosított ser-
téstelepeket, ezek 1971-ben és 1972-ben készülnek el és utána
évente 80 000 hizott sertést adnak a népgazdaságnak.

ezután a megye egyik legsúlyosabb gondjáról, a tanyavilág-
ról szólt. a városi lakosságot leszámítva bács-kiskun megye
lakosságának csaknem fele még tanyán él. a települési viszo-
nyoknak ez a jellegzetessége még hosszabb ideig fékezi a tanyai
lakosság politikai, kulturális és szociális fejlődését. az urba-
nizáció hatása azonban egyre inkább érződik: tíz év alatt a tanyá-
kon lakók aránya hét százalékkal csökkent.

- célunk, hogy segítsük a zárt településekre való beköltö-
zést - mondotta -, de nem lehet figyelmen kívül hagyni a terme-
lés zökkenőmentes folytatásához fűződő érdekeket sem. csak elő-
relátó tervezéssel és a sajátos helyzetet figyelembe vevő köz-
ponti támogatással lehet csökkenteni a tanyavilág jelenlegi ha-
tásait. olyan lehetőségeket kell keresni, amely hozzájárulhatnak
a tanyai lakosság gyakran igen mostoha körülményeinek javításá-
hoz.

kovács ferencné, a nagyatádi cérnagyár technikus, üzemi

párttitkára, somogy megye küldötte, előljáróban azokat a válto-
zásokat ismertette, amelyek a ix. kongresszus óta nagyatádon
végbementek. így a többi közt korszerűsítették a nagyatádi kon-
zervgyárat, felépítettek egy új kenyérgyárat, s létrehozták a
danuvia nagyatádi üzemegységét. mindez lényegesen növelte az
iparban foglalkoztatottak számát.

a továbbiakban részletesen szólt az üzemében dolgozó nők
helyzetéről. elmondotta, hogy a gyermekgondozási segély beveze-
tése náluk is kedvező fogadtatásra talált; a gyárban dolgozó
nők 75 százaléka él ezzel a lehetőséggel. megjegyezte: a se-
gélyt igénylők nagyon hiányoznak a termelésben, visszavárják
őket.

/folyt.köv./

21.00/e

KA 2/195

x. kongresszus

bkk. 2. /a magyar...25.folyt./e

ennek viszont az a feltétele, hogy a fiatal anyák gyermekeiket bölcsődékben, óvodákban helyezhessék el. nagyaton azonban ma egyetlen gyermekintézmény sincs. a kommunisták kezdeményezésére olyan terv született, hogy a vállalatok és tanácsok közösen hoznak létre óvodákat, bölcsődéket és megosztják a fenntartási költségeket is. jó példát mutatott a nagyatádi konzervgyár, amely több mint egymillió forinttal járult hozzá községi bölcsőde építéséhez.

a somogy megyei kommunisták küldötte végezetül a nagyatádi cérnagyár fejlesztésének feladataival foglalkozott.

ezzel a keddi tanácskozás befejeződött, a kongresszus szerdán reggel 9 órakor folytatja munkáját.

x x x

mti/

- v é g e -

21.10/e

- 58 -

NA 2115

MUNKASZÁM:

C/117

FELVÉTEL:

666

Készítette: STROHNE'